

Κοινωνικό ΕΚΑΒ

Πολιτική Παιδικής Προστασίας

Μάιος 2026

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σκοπός Πολιτικής Παιδικής Προστασίας	3
Βασικές Αρχές	3
Ορισμοί	4
Ενέργειες δέσμευσης.....	5
Κανόνες Παιδικής Προστασίας	6
Προληπτικά μέτρα	7
Διαδικασία αναφοράς και αντιμετώπισης	8
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΠΟΥ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΟΥΣ ΑΝΗΛΙΚΟΥΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ.....	9
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – ΣΗΜΑΔΙΑ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ	25
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	27
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV – ΦΟΡΜΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ.....	29

Σκοπός Πολιτικής Παιδικής Προστασίας

Η Πολιτική Παιδικής Προστασίας περιγράφει τις υποχρεώσεις και δεσμεύσεις του προσωπικού και των εθελοντών του Κοινωνικού ΕΚΑΒ, ειδικότερα όσων έρχονται σε επαφή με ανήλικα άτομα. Γνωστοποιείται σε όλο το προσωπικό και τους εθελοντές, οι οποίοι λαμβάνουν γνώση της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας και των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτήν, και ισχύουν παράλληλα με την συναφθείσα σύμβαση εργασίας (έμμισθης ή εθελοντικής) που έχουν με το Κοινωνικό ΕΚΑΒ.

Η ανάγνωση και η αποδοχή της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας του Κοινωνικού ΕΚΑΒ αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την πρόσληψη εργαζομένων και την απασχόληση εθελοντών. Οι φορείς επίσης με τους οποίους συνεργάζεται το Κοινωνικό ΕΚΑΒ αποδέχονται και σέβονται αυτές τις αρχές της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας.

Σκοπός της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας είναι η προστασία και η διασφάλιση των δικαιωμάτων των παιδιών και νέων που διαμένουν στα Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Κοινωνικού ΕΚΑΒ. Μια σειρά από κανόνες, οδηγίες και ενέργειες που συγκεντρώνονται στην παρούσα Πολιτική Παιδικής Προστασίας στοχεύουν, στην οριοθέτηση της συμπεριφοράς και των ενεργειών των ατόμων που ασχολούνται στο Κοινωνικό ΕΚΑΒ απέναντι σε κάθε παιδί και νέο που φιλοξενείται στα Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων. Στόχος είναι η δημιουργία ενός περιβάλλοντος που θα εξασφαλίζει ότι όλα τα προγράμματα του Κοινωνικού ΕΚΑΒ σχεδιάζονται και εφαρμόζονται με βάση το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, προστατεύοντας το από όλες τις μορφές βίας, εκμετάλλευσης και παραμέλησης.

Βασικές Αρχές

Η Πολιτική Παιδικής Προστασίας του Κοινωνικού ΕΚΑΒ βασίζεται στα παρακάτω κείμενα:

- Στο καταστατικό του Κοινωνικού ΕΚΑΒ, που ορίζει την αποστολή και τη λειτουργία της Οργάνωσης.
- Στον Χάρτη Αρχών και Αξιών του Κοινωνικού ΕΚΑΒ, όπου οι αξίες και οι αρχές της δράσης της Οργάνωσης.
- Στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού των Ηνωμένων Εθνών (ν. 2101/1992, Α' 192).
- Στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (Ε.Σ.Δ.Α., ν.δ. 53/1974, Α' 256).
- Στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα κείμενα αυτά διασφαλίζουν τα παρακάτω:

- Το βέλτιστο συμφέρον κάθε ανηλίκου.
- Την εμπιστευτικότητα και τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής.
- Την συμμετοχή των ανηλίκων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με οποιοδήποτε θέμα τους αφορά, μέσω διαβούλευσης και ελεύθερης έκφρασης της γνώμης τους.
- Τον σεβασμό της αξιοπρέπειάς τους.
- Την απαγόρευση των διακρίσεων.

- Την διατήρηση του δικαιώματος της οικογενειακής ενότητας.
- Τον διαμοιρασμό ευθύνης παιδικής προστασίας από όλο το προσωπικό.

Ορισμοί

ΠΑΙΔΙ: Το Κοινωνικό ΕΚΑΒ χρησιμοποιεί τον ορισμό της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, βάσει του οποίου ως παιδί ορίζεται κάθε πρόσωπο ηλικίας κάτω των 18 ετών, ανεξάρτητα από το αν οι νόμοι μιας χώρας αναγνωρίζουν την ενηλικίωση νωρίτερα.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΙΔΙΟΥ: Ο όρος αυτός περιγράφει τους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία του Κοινωνικού ΕΚΑΒ κατά την εκτέλεση του έργου του, με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση κάθε μορφής κακοποίησης των ανηλίκων.

ΒΕΛΤΙΣΤΟ ΣΥΜΕΦΕΡΟΝ ΠΑΙΔΙΟΥ: Πρωταρχικό κριτήριο για όλα τα ζητήματα που το αφορούν, μαζί με την αρχή της μη διάκρισης, το δικαίωμα στη ζωή, την επιβίωση και την ανάπτυξη, καθώς και το δικαίωμα στη συμμετοχή και την ακρόαση.

ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΙΔΙΟΥ: Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, η κακοποίηση ή κακομεταχείριση του παιδιού περιλαμβάνει όλες τις μορφές σωματικής ή συναισθηματικής κακής μεταχείρισης, σεξουαλικής παραβίασης, παραμέλησης φροντίδας ή εκμετάλλευσης για εμπορικούς σκοπούς, η οποία καταλήγει σε υφιστάμενη ή εν δυνάμει βλάβη για τη ζωή, την ανάπτυξη και την αξιοπρέπεια του παιδιού.

ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ ΠΑΙΔΙΟΥ: Το φαινόμενο σύμφωνα με το οποίο η διατροφή, η ιατρική φροντίδα, η ένδυση, η στέγαση, η σχολική φοίτηση ή η παρακολούθηση που παρέχεται στο παιδί είναι έντονα ανεπαρκής ή ακατάλληλη σε βαθμό τέτοιο ώστε να παραβλέπεται ή να τίθεται σε σοβαρό κίνδυνο ή υγεία και η ανάπτυξή του.

ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΟΥ: Η οποιασδήποτε μορφής εργασίας και/η παιδικής πορνείας που τους αφαιρεί το δικαίωμα από την εκπαίδευση και είναι ψυχικά, σωματικά, κοινωνικά ή ηθικά επιζήμια.

ΑΜΕΣΗ ΕΠΑΦΗ / ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΠΑΙΔΙΑ: Η φυσική επαφή και διά ζώσης επικοινωνία του προσωπικού του Κοινωνικού ΕΚΑΒ, ως μέρος των καθηκόντων του εργαζομένου ή λόγω της φύσης της εργασίας ή των δράσεων που έχει αναλάβει ο εθελοντής.

ΕΜΜΕΣΗ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΠΑΙΔΙΑ: Πρόσβαση του προσωπικού σε διάφορες πληροφορίες και προσωπικά δεδομένα, όπως μελέτες, ονόματα, διευθύνσεις, φωτογραφίες, οικογενειακό περιβάλλον, θρησκευτικές πεποιθήσεις, συνήθειες κλπ.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ: Όλοι οι απασχολούμενοι στα Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων και στην έδρα του Κοινωνικού ΕΚΑΒ, συμπεριλαμβανομένων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: Το σύνολο των συνεργατών, εθελοντών, ερευνητών, ασκούμενων φοιτητών ή άλλων, που δραστηριοποιούνται στο Κοινωνικό ΕΚΑΒ.

Ενέργειες δέσμευσης

Το Κοινωνικό ΕΚΑΒ αναγνωρίζει ότι όλα τα παιδιά έχουν το δικαίωμα στην προστασία από τη βία, την εκμετάλλευση και την παραμέληση. Το Κοινωνικό ΕΚΑΒ εξασφαλίζει ότι το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού οδηγεί όλες τις αποφάσεις της οργάνωσης, σχετικές με τα παιδιά ανεξαρτήτου εθνικότητας, νομικού καθεστώτος, ευαλωτότητας, γένους, σεξουαλικών προτιμήσεων, θρησκευτικών και πολιτικών πεποιθήσεων, κοινωνικού – οικονομικού επιπέδου, ποινικού μητρώου, φυσικής ή ψυχικής υγείας και οποιουδήποτε άλλου σημαντικού παράγοντα. Το Κοινωνικό ΕΚΑΒ κατανοεί ότι τα παιδιά εμφανίζουν αυξημένη ευαλωτότητα στη βία, την εκμετάλλευση και την παραμέληση, κυρίως λόγω της εξάρτησής τους από άλλους. Επιπρόσθετα τα παιδιά εμφανίζουν συγκεκριμένες ανάγκες με βάση την ηλικία, το γένος, στοιχεία ευαλωτότητας και άλλους παράγοντες.

Το Κοινωνικό ΕΚΑΒ δεσμεύεται να προστατέψει το βέλτιστο συμφέρον των παιδιών με τα εξής μέσα.

- Ενημέρωση του προσωπικού, των παιδιών και των συνεργατών για τους κινδύνους της βίας, της εκμετάλλευσης και παραμέλησης μέσω του παρόντος πρωτοκόλλου. Ειδικότερα το προσωπικό και οι συνεργάτες πρέπει να γνωρίζουν τις ευθύνες και υποχρεώσεις τους απέναντι στα παιδιά, πως να συμπεριφέρονται και τι ενέργειες πρέπει να ακολουθήσουν σε περίπτωση οποιαδήποτε ανησυχίας που έχουν υποπτευθεί ή παρατηρήσει. Η ενημέρωση θα συνοδεύεται με παρουσίαση δια ζώσης ή διαδικτυακή και όλοι οι εμπλεκόμενοι θα πρέπει να πιστοποιούν με την υπογραφή τους ότι έχουν διαβάσει και κατανοήσει το παρόν πρωτόκολλο. Όσον αφορά τα παιδιά, κρίνεται σημαντική η έγκαιρη και ολοκληρωμένη ενημέρωσή τους από την πρώτη εβδομάδα άφιξής τους στο ΚΦΑΑ. Συγκεκριμένα ο Συντονιστής με τον Υπεύθυνο Παιδικής Προστασίας του ΚΦΑΑ ή/και το Πρόσωπο Αναφοράς θα κάνει την ενημέρωση αυτή χρησιμοποιώντας το εικονογραφημένο πρωτόκολλο που έχει δημιουργηθεί για το σκοπό αυτό και έχει μεταφραστεί σε όλες τις γλώσσες.
- Εξασφάλιση προληπτικών μέτρων, κατά των οποίων το Κοινωνικό ΕΚΑΒ θα ελέγχει με προηγούμενους εργοδότες και συνεργάτες ότι κανείς εμπλεκόμενος δεν έχει βλάψει κάποιο παιδί στο παρελθόν. Επιπρόσθετα στην πρόληψη, λειτουργεί η εκπαίδευση του προσωπικού και η ανάλυση κινδύνου, όλων των προγραμμάτων. Η συμπερίληψη των παιδιών στις αποφάσεις του Κοινωνικού ΕΚΑΒ, όσο αυτό είναι εφικτό και η ανθρωποκεντρική προσέγγιση που προωθεί η οργάνωση ενδυναμώνουν την πρόληψη ως μέσο προστασίας των παιδιών (δες παρακάτω για περισσότερες λεπτομέρειες).
- Καθιέρωση αναφοράς οποιουδήποτε περιστατικού βίας, εκμετάλλευσης ή παραμέλησης κατά των παιδιών, μέσω απλών και εύκολων βημάτων.
- Αποτελεσματική και άμεση απόκριση οποιουδήποτε περιστατικού αναφοράς έχει διαμοιραστεί με το Κοινωνικό ΕΚΑΒ, με εις βάθους διερεύνηση, απόδοση ευθυνών και κατάλληλη υποστήριξη στο θύμα.

Κανόνες Παιδικής Προστασίας

Στα πλαίσια της ενημέρωσης και πρόληψης όπως αναπτύχθηκαν παραπάνω έχουν θεσπιστεί οι κανόνες της Παιδικής Προστασίας. Τα μέλη της Οργάνωσης πρέπει να:

- Περιορίζουν κάθε αδικαιολόγητη παρατεταμένη παραμονή με ένα παιδί, σε ιδιωτικό χώρο, χωρίς δυνατότητα επίβλεψης.
- Απέχουν από οποιαδήποτε σεξουαλική ή ερωτική επαφή, από αγγίγματα σε ευαίσθητες/ιδιωτικές περιοχές (στήθος, γεννητικά όργανα, γλουτοί), από αγκαλιές ή χάρδια με διάρκεια ή ένταση, από φιλή στο στόμα ή στο σώμα, από σπρώξιμο, κράτημα, χτύπημα ή τιμωρητική επαφή (σωματική βία) και από οποιαδήποτε επαφή σε απομονωμένους χώρους χωρίς επίβλεψη.
- Προσέχουν την σωματική επαφή να γίνεται με σεβασμό σε περιπτώσεις χειραψίας, καθοδήγησης για ασφάλεια (π.χ. κράτημα χεριού για να περάσει το δρόμο), πρακτικής φροντίδας (π.χ. ντύσιμο σε παιδί με αναπηρία, παροχή πρώτων βοηθειών) και σωματικής επαφής στα πλαίσια δραστηριοτήτων (π.χ. χορός, παιχνίδι, αθλητισμός).
- Απέχουν κάθε άσκοπη εκδήλωση σωματικής φύσης, η οποία μπορεί να προσλάβει ακατάλληλο χαρακτήρα, σύμφωνα με τα χρηστά ήθη και έθιμα, καθώς και με βάση το πολιτιστικό, εθνικό και θρησκευτικό υπόβαθρο και το φύλο του παιδιού.
- Προωθούν την ένταξη των παιδιών στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας, των κοινωνικών δομών και των δημόσιων υπηρεσιών, χωρίς καμιά απολύτως διάκριση φυλής, χρώματος, φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων του παιδιού ή των γονέων του ή των νόμιμων εκπροσώπων ή επιτρόπων του ή της εθνικής, εθνοτικής ή κοινωνικής καταγωγής τους, της περιουσιακής τους κατάστασης, της τυχούσας αναπηρίας τους ή οποιασδήποτε άλλης ιδιότητάς τους.
- Προστατεύουν τα παιδιά, ρητά και αυστηρά, από οποιαδήποτε μορφή εργασιακής και κάθε άλλη μορφή εκμετάλλευσης.
- Σέβονται την προσωπικότητα των ανηλίκων που φιλοξενούνται στα Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνοδευτων Ανηλίκων του Κοινωνικού ΕΚΑΒ.
- Οφείλουν να μην παραβιάζουν και να διαφυλάσσουν τα δικαιώματα των ανηλίκων που διαβιούν στις δομές του Κοινωνικού ΕΚΑΒ.
- Τηρούν το απόρρητο, τόσο για τους ανηλίκους, όσο και για θέματα που τους αφορούν.
- Αντιμετωπίζουν όλους τους ανηλίκους με σεβασμό και ισότητα, ανεξάρτητα από φυλή, χρώμα, φύλο, σεξουαλικό προσανατολισμό, γλώσσα, θρησκεία, καταγωγή, πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις των ιδίων ή των γονέων τους ή των νόμιμων εκπροσώπων ή επιτρόπων τους, νομικής κατάστασης, εθνικής ή εθνοτικής ή κοινωνικής καταγωγής τους, περιουσιακής τους κατάστασης, τυχούσας αναπηρίας τους ή οποιασδήποτε άλλης ιδιότητάς τους.
- Σέβονται την ανθρώπινη αξιοπρέπεια των ανηλίκων, την σωματική ακεραιότητα και το δικαίωμά τους σε μη βίαιη μεταχείριση. Απαγορεύεται οποιαδήποτε μορφή βίας προς τα παιδιά.
- Λαμβάνουν υπόψη το δικαίωμα συμμετοχής των ανηλίκων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που τους αφορούν.
- Σέβονται την ιδιωτική ζωή και την ελευθερία έκφρασης των ανηλίκων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν προσβάλλονται άλλα άτομα.
- Ενθαρρύνουν τους ανηλίκους να επικοινωνούν τα θέματα που τους απασχολούν.

- Καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την παροχή ενός σταθερού και ασφαλούς πλαισίου (δράσεων και διαβίωσης) για τους ανηλίκους.
- Οφείλουν να μη δεσμεύονται έναντι των ανηλίκων για πράγματα που δεν άπτονται των αρμοδιοτήτων τους, να είναι ειλικρινείς αναφορικά με τους στόχους και τις δράσεις τους, με γνώμονα την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη και αντίληψη του κάθε ανηλίκου.
- Στηρίζουν την επικοινωνία των ανηλίκων με μέλη της οικογένειάς τους και άλλα σημαντικά για αυτούς πρόσωπα.
- Αναφέρουν άμεσα στους αρμόδιους όποιο περιστατικό κακομεταχείρισης προς τους ανηλίκους έρθει στην αντίληψή τους.

Προληπτικά μέτρα

Αναφορικά με τους προληπτικούς και αποτρεπτικούς κανόνες για την Παιδική Προστασία, εφαρμόζονται συγκεκριμένες διαδικασίες όσο αφορά την πρόσληψη των εργαζομένων και την ενημέρωσή τους για την συνεχή παρακολούθηση και την εποπτεία της εφαρμογής της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας.

Ειδικότερα:

- Κατά την πρόσληψη των εργαζομένων εξετάζονται το βιογραφικό σημείωμα, το ποινικό μητρώο, συστάσεις και τίθενται στοχευμένες ερωτήσεις κατά τη διάρκεια της συνέντευξης, καθώς και μετέπειτα κατά τις αξιολογήσεις του προσωπικού.
- Οι εργαζόμενοι υπογράφουν κατά την πρόσληψή τον Χάρτη Αρχών και Αξιών, όπου γίνεται σαφής και εκτεταμένη αναφορά στην Πολιτική Παιδικής Προστασίας.
- Το Κοινωνικό ΕΚΑΒ αναλαμβάνει την επιμόρφωση και εκπαίδευση σχετικά με την πολιτική παιδικής προστασίας όλων όσων έρχονται σε επαφή με τα παιδιά ή έχουν πρόσβαση στα προσωπικά τους δεδομένα. Η επιμόρφωση αυτή επεκτείνεται και στα ίδια τα παιδιά.
- Στην περίπτωση συμμετοχής των παιδιών σε δράσεις και εκδηλώσεις σε συνεργασία με τρίτους φορείς ή/και συμμετοχή σε διαδικτυακή συνάντηση, το Κοινωνικό ΕΚΑΒ εγγυάται την παρουσία ενήλικα συνοδού της ομάδας έργου. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας των παιδιών και στην εξοικείωσή τους με το χώρο των δράσεων. Επισημαίνεται δε ότι η χρήση της γλώσσας και η συμπεριφορά των ενηλίκων πρέπει να λαμβάνει υπόψη της την ηλικιακή ιδιαιτερότητα των παιδιών και εφήβων. Επιπλέον, διασφαλίζεται η εμπιστευτική φύλαξη όλων των σχετιζόμενων αρχείων, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.
- Για την Πολιτική Παιδικής Προστασίας, καθώς και τις διαδικασίες εφαρμογής της ενημερώνεται ο Επίτροπος του παιδιού, ο οποίος έχει και δικαίωμα καταγγελίας.

Στα πλαίσια της πρόληψης αλλά και της σωστής ενημέρωσης του προσωπικού έχει οριστεί σε κάθε ΚΦΑΑ ένας υπεύθυνος Πολιτικής Παιδικής Προστασίας που είναι υπεύθυνος για:

- Την συνολική εφαρμογή της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας.
- Την διενέργεια εσωτερικής έρευνας σε περίπτωση καταγγελίας κακοποίησης, κατάχρησης ή αμέλειας, σε συνεργασία με το συντονιστή της κάθε δράσης.

- Εξασφάλιση διαμοιρασμού κάθε επικαιροποιημένου εγγράφου της «Πολιτική Παιδικής Προστασίας».
- Την ενημέρωση των Αρχών επιβολής του νόμου και την παρακολούθηση της κάθε επακόλουθης διαδικασίας μέχρι την διεξαγωγή των τελικών πορισμάτων.
- Την απομάκρυνση από την ομάδα έργου οποιουδήποτε μέλους υποπίπτει σε αδικήματα έναντι ανηλίκων και συνδράμει στην εφαρμογή των κυρώσεων, εφόσον υπάρξουν.
- Την συνεργασία για σχετικά ζητήματα με κρατικούς και μη φορείς, με διεθνείς οργανισμούς και άλλες οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών.

Σε περίπτωση κωλύματος του υπεύθυνου Πολιτικής Παιδικής Προστασίας ή πιθανής εμπλοκής του σε υπό εξέταση θέμα, την εφαρμογή της παρούσας πολιτικής αναλαμβάνει ο Συντονιστής.

Διαδικασία αναφοράς και αντιμετώπισης

Οποιοσδήποτε, μπορεί να εκφράσει ανώνυμα, την ανησυχία του για την ασφάλεια και την προστασία ενός παιδιού ή ένα περιστατικό, μέσω ηλεκτρονικής φόρμας (<https://ee-eu.kobotoolbox.org/x/iwsTdvrS>). Πρόσβαση στην ηλεκτρονική φόρμα έχει μόνο διαβαθμισμένο προσωπικό της Οργάνωσης, ενώ η προστασία των προσωπικών δεδομένων, η εμπιστευτικότητα και η ελαχιστοποίηση της πρόσβασης σε ευαίσθητα δεδομένα είναι καίριας σημασίας για κάθε περίπτωση.

Εκτός από την ηλεκτρονική φόρμα μπορεί να γίνει απευθείας επικοινωνία (προφορική, γραπτή αναφορά) προς τον Υπεύθυνο Πολιτικής Παιδικής Προστασίας του ΚΦΑΑ ή/και τον Συντονιστή. Άμεση επικοινωνία μπορεί να γίνει και στη Διοίκηση ή/και στον Υπεύθυνο Παιδικής Πολιτικής Προστασίας του Κοινωνικού ΕΚΑΒ, που είναι ο κ. Οδυσσέας Βουδούρης (πρόεδρος Δ.Σ. και ιατρός) ή/και στη Διοίκηση της Οργάνωσης. Όλο το προσωπικό και οι εθελοντές των ΚΦΑΑ έχουν πρόσβαση στα στοιχεία επικοινωνίας όλων των παραπάνω. Πρόσβαση έχουν επίσης και τα παιδιά, τα οποία ενημερώνονται κατά την άφιξή τους για τον Υπεύθυνο Παιδικής Προστασίας και τους τρόπους καταγγελίας. Πέραν της προφορικής καταγγελίας υπάρχει και τρόπος γραπτής, ανώνυμης ή και μη καταγγελίας από τα ίδια τα παιδιά. Σε όλα τα ΚΦΑΑ υπάρχουν σε ευδιάκριτο σημείο ειδικά κουτιά, στα οποία πρόσβαση για τη συλλογή και αξιολόγηση έχει ο Υπεύθυνος Πολιτικής Παιδικής Προστασίας.

Η διερεύνηση αναφορών για παραβιάσεις της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας διενεργείται από την Επιτροπή Δεοντολογίας της Οργάνωσης, με διαφάνεια και αμεροληψία γνωρίζοντας ότι οτιδήποτε αντίθετο αποτελεί συγκάλυψη. Όλοι έχουν καθήκον να συνεργαστούν, δεν εξαιρείται κανείς από την διερεύνηση και η Διοίκηση του Κοινωνικού ΕΚΑΒ είναι άμεσα ενήμερη από το στάδιο της αναφοράς, μέχρι την διερεύνηση και την ολοκλήρωση της αντιμετώπισης.

Η παράβαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα Πολιτική Παιδικής Προστασίας αποτελούν πειθαρχικό παράπτωμα και υπόκεινται σε έλεγχο του Δ.Σ. του Κοινωνικού ΕΚΑΒ, μέσω της Επιτροπής Δεοντολογίας της Οργάνωσης που δύναται να λαμβάνει μέτρα, όπως της επίπληξης (προφορικής ή γραπτής), της σύστασης προς συμμόρφωση και της καταγγελίας της εργασιακής

σύμβασης ή της απόρριψης και άμεσης διακοπής της εθελοντικής εργασίας. Εάν προκύψουν ποινικές ευθύνες, το νομικό τμήμα της Οργάνωσης θα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες.

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Δεοντολογίας της Οργάνωσης είναι οι εξής:

- Αναλαμβάνει την καταγραφή του περιστατικού από τον Υπεύθυνο Παιδικής Προστασίας.
- Σε περίπτωση σεξουαλικής παρενόχλησης ή κακοποίησης, κινεί τις απαραίτητες από το νόμο διαδικασίες.
- Λαμβάνει άμεσα μέτρα για τον τερματισμό οποιασδήποτε βλάβης.
- Αναλαμβάνει άμεση απομάκρυνση του παραπεμπόμενου.
- Διερευνά τις αναφορές με συλλογή στοιχείων του καταγγέλλοντος ατόμου, του ανηλίκου και του γονέα ή κηδεμόνα ή του επιτρόπου και κάθε άλλου ατόμου, που ενδεχομένως εμπλέκεται.
- Καταγράφει τα συμπεράσματα της διερεύνησης.
- Ενημερώνει τον Εισαγγελέα Ανηλίκων ή όποιον άλλον φορέα απαιτείται.
- Ενημερώνει τα εμπλεκόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένου του ανηλίκου, για τα αποτελέσματα της διερεύνησης.
- Ενεργεί για τη στήριξη του ανηλίκου και την αποκατάσταση τυχούσας βλάβης, όσο είναι εφικτό.
- Ενημερώνει τον φάκελο με την πλήρη περιγραφή της διαδικασίας, που ακολουθήθηκε (καταγραφή περιστατικού, διερεύνηση, συμπεράσματα, συστάσεις, ενέργειες στήριξης).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΠΟΥ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΟΥΣ ΑΝΗΛΙΚΟΥΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

1. Εισαγωγή

Η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας (εφεξής Γενική Γραμματεία) συστάθηκε στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου με το άρθρο 6 του π.δ. 77/27.06.2023 (Α' 130), με σκοπό τον σχεδιασμό και τη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού προστατευτικού πλαισίου για τις ευάλωτες ομάδες του προσφυγικού και μεταναστευτικού πληθυσμού της χώρας. Στη Γενική Γραμματεία μεταφέρθηκε το σύνολο των υπηρεσιών, αρμοδιοτήτων, οργανικών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων της Ειδικής Γραμματείας Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, καθιστώντας την αρμόδια αρχή για την προστασία, τη στέγαση και την επιτροπεία των ασυνόδευτων και χωρισμένων από την οικογένειά τους ανήλικων πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών.

Λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία και ευημερία των ασυνόδευτων ανηλίκων που βρίσκονται στη χώρα, και εφαρμόζοντας ήδη την Εθνική Στρατηγική για την Προστασία των Ασυνόδευτων Ανηλίκων για την περίοδο 2021- 2025 και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την προστασία των παιδιών από την σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευση, ο παρών Κώδικας Δεοντολογίας εντάσσεται στην ευρύτερη πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας για την ανάπτυξη μιας ολιστικής προσέγγισης και πλαισίωσης των ανήλικων πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών.

Η εργασία με ασυνόδευτους ανήλικους αποτελεί μια από τις πιο ευαίσθητες και απαιτητικές αποστολές στον τομέα της παιδικής προστασίας και, παρότι όλοι οι ανήλικοι θεωρούνται ευάλωτοι, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι ενδέχεται να αντιμετωπίζουν επιπλέον κινδύνους και να έχουν αυξημένες ανάγκες προστασίας και φροντίδας, λόγω της ιδιαίτερης κατάστασής τους.

Μέσα από την καθιέρωση και εφαρμογή του παρόντος Κώδικα Δεοντολογίας, ως αναπόσπαστου μέρους της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας που οφείλει να τηρεί κάθε φορέας, η Γενική Γραμματεία επιδιώκει την προστασία και στήριξη των ασυνόδευτων ανηλίκων, διασφαλίζοντας ότι οι υπηρεσίες που λαμβάνουν είναι κατάλληλες και παρέχονται σε ένα ασφαλές και υποστηρικτικό περιβάλλον που προάγει την ανάπτυξη, την ενδυνάμωση και τη συμμετοχή τους. Παράλληλα, οριοθετώντας τη συμπεριφορά και την εργασία των επαγγελματιών, ο Κώδικας συμβάλλει στη λήψη αποφάσεων που ενσωματώνουν βέλτιστες πρακτικές στον τομέα της φροντίδας των ανηλίκων μέσα από τον σεβασμό, την ακεραιότητα και τη συνεργασία, ενισχύοντας την αμοιβαία εμπιστοσύνη και τον σεβασμό μεταξύ των επαγγελματιών και των ανηλίκων.

2. Σκοπός

Πρωταρχικός σκοπός της υιοθέτησης του Κώδικα Δεοντολογίας Προσωπικού (ΚΔΠ), είναι η θεμελίωση ενός ενιαίου πλαισίου αρχών και κανόνων που βασίζονται στον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και καθοδηγούν την υπεύθυνη και δεοντολογική επαγγελματική συμπεριφορά όσων εργάζονται με ασυνόδευτους ανήλικους. Οι κανόνες που περιλαμβάνονται στον Κώδικα εδράζονται στην διασφάλιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της ευημερίας των ανηλίκων, στην αρχή του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, στο δικαίωμα ακρόασης του ανηλίκου, καθώς και στις αρχές της ισότητας, της εμπιστευτικότητας, της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της προστασίας των ανηλίκων από κάθε μορφή κακοποίηση ή εκμετάλλευση.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο παρών Κώδικας λειτουργεί ως οδηγός και πυξίδα για όλους τους φορείς παιδικής προστασίας, θέτοντας σαφή πρότυπα δεοντολογικής και επαγγελματικής συμπεριφοράς με τα οποία καλούνται να συμμορφώνονται οι εργαζόμενοι. Η τήρηση του Κώδικα αποτελεί προϋπόθεση για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών φροντίδας προς τους ανήλικους.

3. Πεδίο εφαρμογής

3.1 Πεδίο εφαρμογής

Ο παρών Κώδικας Δεοντολογίας δεσμεύει το σύνολο του προσωπικού των φορέων που ασχολείται με υποθέσεις ασυνόδευτων ανηλίκων καθώς και τα άτομα που εμπλέκονται στη φροντίδα τους, τόσο σε επαγγελματική όσο και σε εθελοντική βάση, ανεξαρτήτως της νομικής φύσης της απασχόλησής τους. Απευθύνεται, ενδεικτικά, σε εντεταλμένους/ες επιτροπείας του ν. 4960/2022, σε επαγγελματίες που εργάζονται σε φορείς παιδικής προστασίας και/ή σε Δομές Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων - όπως είναι οι Δομές Επείγουσας Φιλοξενίας, τα Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων και τα Εποπτευόμενα Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης, σε Κέντρα Πληροφόρησης, Κέντρα Ημέρας, κινητές ομάδες παιδικής προστασίας και το προσωπικό που στελεχώνει τις ασφαλείς περιοχές στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) και στις Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (ΚΕΔ), και τις ασφαλείς ζώνες στις Ελεγχόμενες Δομές Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο (ΕΔΠΦΑΑ).

Παράλληλα, οι φορείς που δεσμεύονται με την τήρηση του παρόντος Κώδικα διασφαλίζουν ότι τα σχετικά πρότυπα και κανόνες τηρούνται περαιτέρω σε κάθε συνεργασία με τρίτους – όπως εξωτερικούς συνεργάτες, ειδικό επιστημονικό προσωπικό, επιστημονικούς εμπειρογνώμονες, προμηθευτές, εταίρους, μέλη διοικητικών συμβουλίων - οι οποίοι/ες καλούνται να συμμορφώνονται με τις αρχές του κατά λόγο αρμοδιότητας, διασφαλίζοντας ότι κάθε επικοινωνία ή επαφή με ανηλίκους διέπεται από τα πρότυπα δεοντολογίας και προστασίας που ορίζονται στο παρόν.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένες επαγγελματικές ειδικότητες, όπως ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, δικηγόροι και διερμηνείς, είναι ήδη εξοικειωμένοι με τις αρχές που ορίζονται στους δεοντολογικούς τους κώδικες, ο παρών Κώδικας αφενός εφαρμόζεται παράλληλα και συμπληρωματικά προς αυτούς και αφετέρου αποσκοπεί στην οριζόντια καθιέρωση κοινών, βασικών, και σαφώς διατυπωμένων κανόνων για όλες τις ειδικότητες εργαζομένων και εθελοντών που απασχολούνται με παιδιά.

3.2 Τήρηση και εφαρμογή

Όλοι οι φορείς παιδικής προστασίας οφείλουν να υιοθετήσουν και να τηρούν τον παρόντα Κώδικα Δεοντολογίας ως το ελάχιστο απαιτούμενο πλαίσιο αρχών και να εφαρμόζουν υψηλά πρότυπα, τόσο στις διαδικασίες προσλήψεων και ανάθεσης έργου, όσο και στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού και τις συνεργασίες τους. Για την εφαρμογή του Κώδικα προβλέπονται τα εξής βήματα από τους φορείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του:

- ❖ Υιοθέτηση του παρόντος Κώδικα Δεοντολογίας ή σύνταξη εσωτερικού Κώδικα Δεοντολογίας Προσωπικού με ελάχιστο περιεχόμενο τις προβλέψεις του παρόντος.
- ❖ Παροχή έγγραφης ενημέρωσης κατά την πρόσληψη προσωπικού, ή την έναρξη εθελοντικής εργασιακής σχέσης, σχετικά με τον Κώδικα, την Πολιτική Παιδικής Προστασίας, τον Μηχανισμό Αναφοράς Παραβιάσεων του Κώδικα και τη Διαδικασία Κυρώσεων.
- ❖ Ρητή αποδοχή του Κώδικα από κάθε μέλος του προσωπικού και από τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, μέσω υπογεγραμμένης δήλωσης (δήλωση ότι δεσμεύεται να συμμορφώνεται, διάβασε και κατανόησε, αναγνωρίζει υποχρέωση τήρησης και ότι η δέσμευση επεκτείνεται και πέραν των ωρών εργασίας σε κάθε επικοινωνία, ενέργεια ή/και επαφή με ανηλίκους, και ότι αναγνωρίζει υποχρέωση να αναφέρει περιστατικά παραβίασης του Κώδικα στον Μηχανισμό Αναφοράς Παραβιάσεων).
- ❖ Ανάρτηση του Κώδικα στον επίσημο ιστότοπο του φορέα λειτουργίας για λόγους διαφάνειας και προσβασιμότητας.

- ❖ Διατήρηση και φύλαξη υπογεγραμμένου αντιγράφου του Κώδικα στο ατομικό αρχείο κάθε μέλους του προσωπικού ή εθελοντή, σε φυσική και ψηφιακή μορφή.
- ❖ Καθιέρωση διαφανούς, προσβάσιμου και αξιόπιστου Μηχανισμού Αναφοράς Παραβιάσεων του Κώδικα.
- ❖ Καθιέρωση σαφούς, τεκμηριωμένου πρωτοκόλλου παρέμβασης για την άμεση και αποτελεσματική διαχείριση περιστατικών παραβίασης του Κώδικα.

Οι φορείς καλούνται, περαιτέρω:

- ❖ Να παρέχουν καθοδήγηση για την εφαρμογή του Κώδικα, καθώς και εισαγωγικές και περιοδικές εκπαιδεύσεις στο προσωπικό αναφορικά με το περιεχόμενό του, την Πολιτική Παιδικής Προστασίας και τον Μηχανισμό Αναφοράς Παραβιάσεων του Κώδικα.
- ❖ Να εφαρμόζουν στρατηγικές πρόληψης, εποπτείας της εφαρμογής του παρόντος, εντοπισμού περιστατικών παραβίασης και αντιμετώπισης αντιδεοντολογικών συμπεριφορών.
- ❖ Να διασφαλίζουν ότι ο Μηχανισμός Αναφοράς:
 - α) περιλαμβάνει σαφή διαδικασία, πρόσωπα αναφοράς, και κατάλληλα και προσβάσιμα έντυπα για την άμεση αναφορά περιστατικών ή συμπεριφορών που ενδέχεται να συνιστούν παραβίαση του Κώδικα,
 - β) εγγυάται την εχεμύθεια και το απόρρητο, προστατεύοντας το αναφέρον άτομο από αντίποινα,
 - γ) διασφαλίζει την ενδελεχή, δίκαιη και ανεξάρτητη διερεύνηση κάθε αναφοράς, και
 - δ) είναι αποτελεσματικός και υπόκειται τακτικά σε απαραίτητες βελτιώσεις ή αντίστοιχες διορθωτικές ενέργειες.
- ❖ Να διασφαλίζουν ότι οι κυρώσεις που προβλέπονται σε περίπτωση παραβίασης του Κώδικα είναι αναλογικές και συνεπείς με τη σοβαρότητα της παράβασης, εξασφαλίζοντας την τήρηση υψηλών προτύπων επαγγελματισμού και δεοντολογίας.
- ❖ Να ενημερώνουν τη Γενική Γραμματεία σε κάθε περίπτωση αναφοράς ή εντοπισμού σοβαρών παραβιάσεων.

Περαιτέρω, συστήνεται η υιοθέτηση του Κώδικα Δεοντολογίας να γίνεται σε εναρμόνιση με την Πολιτική Εξάλειψης της Βίας και της Παρενόχλησης στην Εργασία που εφαρμόζει ο εκάστοτε φορέας (κατά τα προβλεπόμενα στο ν. 4808/2021, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 5149/2024). Επισημαίνεται ότι οι περιπτώσεις παραβιάσεων του Κώδικα που συνιστούν ποινικό αδίκημα καταγγέλλονται πάραυτα στις αρμόδιες αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές της χώρας, οι οποίες είναι οι μόνες αρμόδιες για τη διερεύνηση των άδικων πράξεων ή παραλείψεων και τη δίωξη των εμπλεκόμενων σε αυτές τις ενέργειες.

3.3 Ο ρόλος της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας

Η Γενική Γραμματεία μεριμνά για τη γνωστοποίηση του παρόντος Κώδικα σε όλους τους φορείς που συμμετέχουν στην προστασία των ανηλίκων, εποπτεύει την ενσωμάτωσή του στην Πολιτική Παιδικής Προστασίας κάθε φορέα, παρακολουθεί την εφαρμογή του και υποστηρίζει τους φορείς για τον

σκοπό αυτό, μεριμνώντας ομοίως για την αναθεώρησή του όποτε αυτό απαιτείται. Ειδικότερα, η Γενική Γραμματεία:

- ❖ Επιβλέπει την υιοθέτηση του Κώδικα Δεοντολογίας, ή τη σύνταξη εσωτερικού Κώδικα εναρμονισμένου με τον παρόντα, τη δημοσίευσή του, καθώς και τις διαδικασίες ενημέρωσης και αποδοχής από το σύνολο του προσωπικού, των εθελοντών και λοιπών συνεργατών.
- ❖ Παρακολουθεί τη θέσπιση και λειτουργία του Μηχανισμού Αναφορών.
- ❖ Επιβλέπει την εφαρμογή των Πρωτοκόλλων Παρέμβασης στις περιπτώσεις Παραβίασης του Κώδικα, καθώς και της προβλεπόμενης Διαδικασίας Κυρώσεων
- ❖ Λαμβάνει τακτική ανατροφοδότηση από τους φορείς συνεργασίας και προχωρά σε αναθεώρηση του Κώδικα, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.
- ❖ Σε περιπτώσεις όπου διαπιστωθεί μη έγκαιρη παρέμβαση, ή/και ολιγωρία λήψης κατάλληλων μέτρων από τον αρμόδιο φορέα παιδικής προστασίας, με αποτέλεσμα την έκθεση του ανηλίκου σε κίνδυνο, η Γενική Γραμματεία προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες βάσει του θεσμικού πλαισίου.

4. Θεσμικό πλαίσιο και διεθνή πρότυπα

Ο Κώδικας Δεοντολογίας για επαγγελματίες που εργάζονται με ασυνόδευτους ανηλίκους βασίζεται στη διεθνή, ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία, και εναρμονίζεται με αναγνωρισμένα διεθνή πρότυπα. Βασικά νομικά κείμενα αναφοράς είναι:

- Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (κύρωση με τον ν. 2101/1992)
- Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ν.δ. 53/1974)
- Ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης (ν. 1426/1984)
- Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Παιδιών από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση (Σύμβαση Λανζαρότε) (ν. 3727/2008)
- Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση Κωνσταντινούπολης) (ν. 4531/2018)
- Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού σχετικά με την εμπορία παιδιών, παιδική πορνεία και παιδική πορνογραφία (ν. 3625/2007)
- Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, Γενικό Σχόλιο αριθ. 6 (2005), Μεταχείριση των ασυνόδευτων και των χωρισμένων από την οικογένειά τους παιδιών που βρίσκονται εκτός της χώρας καταγωγής τους (έγγραφο CRC/GC/2005/6, Σεπτέμβριος 2005)

- Ο νόμος 4939/2022 «Κύρωση Κώδικα Νομοθεσίας για την υποδοχή, τη διεθνή προστασία πολιτών τρίτων χωρών και ανιθαγενών και την προσωρινή προστασία σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων αλλοδαπών» (Α' 111)
- Ο νόμος 4960/2022 «Εθνικό Σύστημα Επιτροπείας και Πλαίσιο Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου» (Α' 145), όπως ενσωματώθηκε στον ν. 4939/2022.
- Ο Ποινικός Κώδικας (νόμος 4620/2019 όπως ισχύει) και ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας.

Η δημιουργία του παρόντος εδράζεται καταρχήν στην ελληνική νομοθεσία, όπου ήδη από το 2018 με τον ν. 4540/2018 (Α' 91) και μέχρι σήμερα στον ν. 4939/2022 (άρ. 65 παρ. 3, Α' 111) προβλέπεται η τήρηση κώδικα δεοντολογίας από το προσωπικό των φορέων και υπηρεσιών που εργάζονται με ασυνόδευτους ανηλίκους. Περαιτέρω, προβλέπεται στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την επιτροπεία και την φιλοξενία των ασυνόδευτων ανηλίκων (νόμος 4939/2022 όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με τον ν. 4960/2022, Α' 145, και οι οικείες υπουργικές αποφάσεις).

Για την ανάπτυξη του παρόντος έχουν ληφθεί υπόψη:

- Επαγγελματικοί κώδικες δεοντολογίας που διέπουν συγκεκριμένες ειδικότητες, όπως: ο Κώδικας Δεοντολογίας Συλλόγου Ελλήνων Ψυχολόγων, ο Κώδικας Δεοντολογίας των Κοινωνικών Λειτουργών, ο Κώδικας Δικηγόρων και ο Κώδικας Δεοντολογίας Δικηγορικού Λειτουργήματος, καθώς και ο Κώδικας Δεοντολογίας Νοσηλευτών. Κανονισμοί και κανόνες προσωπικού των Ηνωμένων Εθνών (Staff Regulations and Rules of the United Nations, 1st January 2018, UN Doc ST/SGB/2018/1)
- Ο Κώδικας Δεοντολογίας της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) και οι Επεξηγηματικές Σημειώσεις (The UNHCR code of conduct and explanatory notes, June 2004)
- Ο Κώδικας Δεοντολογίας για τη Διεθνή Δημόσια Διοίκηση (Standards of Conduct for the International Civil Service, 2013)
- Οι Θεμελιώδεις δεσμεύσεις της UNICEF για τα παιδιά στο πλαίσιο ανθρωπιστικής κρίσης (Core Commitments for Children in Humanitarian Action - CCCs, 2022)
- Βασικές Αξίες της UNICEF (UNICEF Core Values)
- Πλαίσιο Ικανοτήτων της UNICEF (UNICEF Competency Framework)
- Ελάχιστα Πρότυπα για την Προστασία του Παιδιού σε Ανθρωπιστικές Παρεμβάσεις (The Minimum Standards for Child Protection in Humanitarian Action)
- Διεθνή Πρότυπα Διασφάλισης της Παιδικής Προστασίας (The International Child Safeguarding Standards)

Ως προς τους ορισμούς του παρόντος Κώδικα, ισχύουν οι ορισμοί του ν. 4939/2022, όπως έχει τροποποιηθεί με τον ν. 4960/2022 και ισχύει.

5. Βασικές αρχές: Σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Τα πρόσωπα που εργάζονται με ανηλίκους οφείλουν να προάγουν και να σέβονται την ανθρωπινή αξιοπρέπεια και τα θεμελιώδη δικαιώματα κάθε ατόμου, καθώς και να ενεργούν με συμμόρφωση

προς το διεθνές δίκαιο, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το εθνικό δίκαιο. Ο Κώδικας Δεοντολογίας βασίζεται σε μια προσέγγιση θεμελιωμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα, αναγνωρίζοντας ότι όλοι οι άνθρωποι είναι φορείς αυτών των δικαιωμάτων και ότι η αξιοπρέπειά τους είναι εγγενής, αναπαλλοτρίωτη και οφείλει να τυγχάνει απόλυτου σεβασμού. Η εργασία με ανηλίκους διέπεται από τις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και της προστασίας των δικαιωμάτων κάθε ανηλίκου. Κατά τη σχετική εργασία, απώτερος στόχος είναι η αναγνώριση και η κάλυψη των ατομικών τους αναγκών και κάθε ενέργεια που τους αφορά πρέπει να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τα θεμελιώδη δικαιώματά τους.

Ισότητα και μη διάκριση

Τα πρόσωπα που εργάζονται με ανηλίκους προωθούν και σέβονται τα δικαιώματα κάθε ανηλίκου χωρίς καμία διάκριση ως προς τη φυλή, την εθνικότητα, την εθνοτική καταγωγή, τη γλώσσα, την ηλικία, το φύλο, την ταυτότητα φύλου, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, τις θρησκευτικές, πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις, την οικογενειακή κατάσταση, τη συμμετοχή σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, την ευαλωτότητα, την κατάσταση της σωματικής ή ψυχικής υγείας ή όποιο άλλο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό

γνώρισμα, ή τυχόν αναπηρία. Η εφαρμογή αμερόληπτης προσέγγισης είναι ζωτικής σημασίας και οι επαγγελματίες οφείλουν να αποφεύγουν οποιαδήποτε προσωπική προκατάληψη, ώστε όλοι οι ανήλικοι να απολαμβάνουν ισότιμα προστασία και κατάλληλες υπηρεσίες.

Το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου ως πρωταρχικό μέλημα

Το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου λαμβάνεται πρωτίστως υπόψη σε όλες τις διαδικασίες και αποφάσεις που τον αφορούν, ιδίως όταν συνυπολογίζονται συμφέροντα διαφορετικών μερών. Στην παροχή υπηρεσιών μιας ομάδας παιδιών το βέλτιστο συμφέρον αφορά τόσο καθένα ξεχωριστά όσο και το σύνολο των παιδιών.

Οι επαγγελματίες που εμπλέκονται στη διαχείριση της υπόθεσης ενός ανηλίκου λαμβάνουν υπόψη και αξιολογούν εξατομικευμένα παράγοντες όπως η ηλικία, το φύλο, η οικογενειακή κατάσταση, η ψυχική και σωματική υγεία, η ευαλωτότητα, οι κίνδυνοι στους οποίους έχει εκτεθεί ή μπορεί να εκτεθεί, το υποστηρικτικό πλαίσιο που διαθέτει και η ανθεκτικότητά του, καθώς και η γνώμη και οι επιθυμίες του ίδιου του ανηλίκου.

Η αρχή του βέλτιστου συμφέροντος ως διαδικαστικός κανόνας επιβάλλει την εκτίμηση τόσο των θετικών, αλλά και των αρνητικών συνεπειών που μπορεί να έχει μια απόφαση στη ζωή του παιδιού. Περαιτέρω, σε κάθε στάδιο στη διαδικασία λήψης κάθε απόφασης που επηρεάζει θεμελιωδώς τη ζωή του ασυνόδευτου ή του χωρισμένου από την οικογένειά του παιδιού, πρέπει να τεκμηριώνεται ότι αξιολογήθηκε και καθορίστηκε το βέλτιστο συμφέρον.

Υιοθετώντας μια παιδοκεντρική προσέγγιση

Η γνώση και κατανόηση της ανάπτυξης του ανηλίκου, των δικαιωμάτων του και της ανάγκης προστασίας του, αποτελούν την βάση για την ορθή αξιολόγηση, εκτίμηση και παρέμβαση. Οι

επαγγελματίες που εργάζονται με ανηλίκους οφείλουν να αναγνωρίζουν τους παράγοντες επικινδυνότητας και προστασίας, τις δυναμικές που ενδέχεται να επηρεάζουν την ευημερία του ανηλίκου, και να προσαρμόζουν την επικοινωνία και τη συνεργασία τους ανάλογα με την ηλικία, τις ικανότητες και την ωριμότητα του κάθε ανηλίκου. Καθώς κάθε στάδιο της παιδικής ηλικίας έχει μοναδικά χαρακτηριστικά, οι ενέργειες των επαγγελματιών πρέπει να είναι κατάλληλα προσαρμοσμένες, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο τη χρονολογική ηλικία, αλλά και το επίπεδο ψυχοσυναισθηματικής ωριμότητας του ανηλίκου. Η ωριμότητα, δηλαδή η ικανότητα του ανηλίκου να κατανοεί καταστάσεις, συνέπειες και το δικό του βέλτιστο συμφέρον, ενδέχεται να επηρεάζεται από προηγούμενα τραυματικά βιώματα στη χώρα καταγωγής ή κατά το ταξίδι προς την Ευρώπη, ενώ παράλληλα, το πολιτισμικό του υπόβαθρο μπορεί να επηρεάζει την αντίληψή του για την παιδική ηλικία.

Μη πρόκληση βλάβης

Κάθε ενέργεια και απόφαση των επαγγελματιών που εργάζονται με ανηλίκους πρέπει να μην προκαλεί βλάβη σε αυτόν ή να επιδεινώνει την κατάστασή του ή την ευάλωτη θέση του και, τουναντίον, πρέπει να προλαμβάνει, μειώνει ή ελαχιστοποιεί τυχόν αρνητικές συνέπειες ή βλάβη. Για το λόγο αυτό, πριν από κάθε ενέργεια ή απόφαση, πρέπει να συνεκτιμώνται και να σταθμίζονται οι συνθήκες, οι πιθανές επιπτώσεις και τα οφέλη βάσει των ατομικών αναγκών και χαρακτηριστικών του ανηλίκου. Παράλληλα, οι επαγγελματίες πρέπει να είναι έτοιμοι να επανεκτιμήσουν την κατάσταση και να λάβουν διορθωτικά μέτρα όταν είναι απαραίτητο.

Προστασία από κάθε μορφής κακομεταχείριση

Το δικαίωμα στη ζωή, την επιβίωση και την ανάπτυξη του ανηλίκου, δυνάμει της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, επιτάσσει οι ανήλικοι να μεγαλώνουν και να αναπτύσσονται σε ένα υγιές και ασφαλές περιβάλλον, στο οποίο η ζωή και η επιβίωσή τους προστατεύεται, οι συνθήκες διαβίωσής τους είναι κατάλληλες για την ηλικία και τις ανάγκες τους και έχουν πρόσβαση σε πόρους που είναι απαραίτητοι για την επίτευξη του μέγιστου των δυνατοτήτων τους.

Περαιτέρω, οι επαγγελματίες οφείλουν να διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις και δεξιότητες για να αναγνωρίζουν έγκαιρα ενδείξεις συναισθηματικής ή σωματικής δυσφορίας, ή ενδείξεις ότι ένας ανήλικος βρίσκεται σε κίνδυνο, να διαμορφώνουν ένα ασφαλές περιβάλλον, να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την προστασία από κάθε μορφή κακοποίησης, εκμετάλλευσης ή παραμέλησης, αλλά και να ανταποκρίνονται στις ειδικότερες ανάγκες των ανηλίκων όταν έχουν καταστεί θύματα κακομεταχείρισης.

Προαγωγή της συμμετοχής των ανηλίκων και του σεβασμού των απόψεών τους

Οι επαγγελματίες οφείλουν να παρέχουν ορθή και προσαρμοσμένη στις ανάγκες κάθε ανηλίκου πληροφόρηση και να ενισχύουν τη συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων που τους αφορούν, όπως σε σχέση με τη στέγαση, τη φροντίδα, τον εντοπισμό μελών της οικογένειάς τους, την οικογενειακή επανένωση και το σχεδιασμό ενεργειών για τους ίδιους. Η συμμετοχή και ο σεβασμός των απόψεων του ανηλίκου προϋποθέτει ότι όλοι οι ανήλικοι πρέπει να είναι σε θέση να εκφράσουν τις απόψεις τους και ότι αυτές οι απόψεις πρέπει να γίνονται σεβαστές και να λαμβάνονται δεόντως υπόψη, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους.

Οι επαγγελματίες οφείλουν αντίστοιχα να διαμορφώνουν τις κατάλληλες συνθήκες για την προώθηση της έκφρασης των ανηλίκων και την ενίσχυση της συμμετοχής τους.

Σεβασμός στο πολιτισμικό υπόβαθρο των ανηλίκων

Οι επαγγελματίες προσαρμόζουν τις ενέργειες και τις αποφάσεις τους λαμβάνοντας υπόψη το φύλο και την ταυτότητα φύλου του ανηλίκου, τις κοινωνικές και πολιτισμικές τους προεκτάσεις, συμπεριλαμβανομένης της θρησκείας, καθώς και τις επιπτώσεις που μπορεί να έχουν στην (κοινωνική, συναισθηματική ή σωματική) ανάπτυξή του. Περαιτέρω, οι επαγγελματίες αναγνωρίζουν ότι τα ορόσημα που σηματοδοτούν τα διάφορα στάδια κοινωνικής ανάπτυξης ενός ανηλίκου ποικίλλουν από πολιτισμό σε πολιτισμό και σε συνεργασία με τον ανήλικο εργάζονται για την καλύτερη κατανόηση των αναγκών και αντιλήψεών του για επιτυχείς παρεμβάσεις. Όταν το συμφέρον και τα δικαιώματα του ανηλίκου έρχονται σε σύγκρουση με πολιτισμικές αξίες ή πρακτικές, οι επαγγελματίες προτεραιοποιούν πάντα το συμφέρον του ανηλίκου.

Προώθηση της οικογενειακής ενότητας

Η αρχή της οικογενειακής ενότητας εγγυάται σε όλους τους ανήλικους το δικαίωμα στην οικογένεια, καθώς και στις οικογένειες το δικαίωμα να φροντίζουν και να ανατρέφουν τα ανήλικα τέκνα τους. Οι επαγγελματίες οφείλουν να υποστηρίζουν τους ανηλίκους να εντοπίσουν τα μέλη της οικογένειάς τους, να αποκαταστήσουν την επικοινωνία και την επαφή ή και να επανενωθούν μαζί τους, εφόσον αυτό εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον τους.

Ενίσχυση της ανθεκτικότητας

Η προσέγγιση προς κάθε ανήλικο στηρίζεται στην αναγνώριση και ενίσχυση της ψυχικής του ανθεκτικότητας, της αυτοεκτίμησης και της αυτοπεποίθησής του. Επιδιώκεται η ενδυνάμωση του ανηλίκου ώστε να αναγνωρίζει και να αξιοποιεί τις δυνάμεις, τις δεξιότητες και τα θετικά του χαρακτηριστικά, να αναπτύσσει την ικανότητα να ανταποκρίνεται σε προκλήσεις και δυσκολίες και να καλλιεργεί αίσθηση ελέγχου και εμπιστοσύνης στον εαυτό του και στο περιβάλλον του.

Διαχείριση πληροφοριών και εμπιστευτικότητα

Η διαχείριση κάθε πληροφορίας που αφορά ανηλίκους ή άλλα πρόσωπα πραγματοποιείται με σεβασμό, διακριτικότητα και υπευθυνότητα. Η αρχή αυτή διασφαλίζει ότι τα προσωπικά δεδομένα και οι ευαίσθητες πληροφορίες προστατεύονται από κάθε μη εξουσιοδοτημένη χρήση ή κοινολόγηση, ενώ η ανταλλαγή τους γίνεται μόνο όταν είναι αναγκαία και με τρόπο που υπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου.

Διαφάνεια και λογοδοσία

Οι επαγγελματίες ασκούν τα καθήκοντά τους με την δέουσα επιμέλεια και συνέπεια και με γνώση του θεσμικού πλαισίου και των θεμελιωδών αρχών της προστασίας των ανηλίκων. Παράλληλα,

εφαρμόζοντας τις αρχές της διαφάνειας και της χρηστής διαχείρισης, αξιοποιούν τους διαθέσιμους πόρους αποκλειστικά προς το συμφέρον των ανηλίκων και με τρόπο αποτελεσματικό και διαφανή, καταγράφουν και τεκμηριώνουν τις ενέργειές τους, ενημερώνουν σχετικά τους συναδέλφους ή/και τους ιεραρχικά ανώτερους και τους ενδιαφερόμενους ανηλίκους, ακολουθούν υψηλά πρότυπα ποιότητας στην εργασία τους και επιδιώκουν την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών. Ομοίως, διαθέτουν σχετική εκπαίδευση, επαρκή επαγγελματική εμπειρία, κατάλληλες δεξιότητες και προσόντα (βάσει των οποίων προσελήφθησαν) και επιδιώκουν τη διαρκή ανάπτυξη αυτών, αναζητούν καθοδήγηση όποτε είναι απαραίτητο για την αποτελεσματικότερη παροχή υπηρεσιών στους ανηλίκους, και συνεργάζονται με άλλους επαγγελματίες, ειδικότητες και υπηρεσίες για το βέλτιστο συμφέρον των ανηλίκων.

Πρώθηση της ασφάλειας και της υγείας

Οι εργαζόμενοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παιδικής προστασίας οφείλουν να ενεργούν με υπευθυνότητα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση κάθε πιθανού κινδύνου που θα μπορούσε να απειλήσει την υγεία, την ασφάλεια ή την ευημερία τόσο των ίδιων των εργαζομένων όσο και των ανηλίκων. Η συμμόρφωση με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και τα πρωτόκολλα ασφαλείας, καθώς και με κάθε σχετική οδηγία, αποτελεί βασική υποχρέωση στο πλαίσιο των καθηκόντων τους.

Επαγγελματική ακεραιότητα

Οι εργαζόμενοι που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παιδικής προστασίας οφείλουν να επιδεικνύουν σταθερά ήθος, διαφάνεια και υπευθυνότητα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, λαμβάνοντας υπόψη ότι λειτουργούν ως εν δυνάμει πρότυπα για τους ανηλίκους που υποστηρίζουν. Ως εκ τούτου, οφείλουν να λειτουργούν με σεβασμό προς κάθε άτομο, και ιδίως προς τους ανηλίκους, αποφεύγοντας οποιαδήποτε ενέργεια ή παράλειψη που θα μπορούσε να τους ζημιώσει ή να υπονομεύσει την προστασία και τη διαχείριση της υπόθεσής τους, π.χ. με το να υπάρχει μεροληψία ή σύγκρουση συμφερόντων.

Συνεργασία και ομαδικότητα

Η αποτελεσματική προστασία και υποστήριξη των ανηλίκων επιτυγχάνεται μέσα από συνεργασία, ομαδικότητα και αμοιβαίο σεβασμό μεταξύ των επαγγελματιών. Η προσέγγιση αυτή προϋποθέτει τη δημιουργία ενός αρμονικού και υποστηρικτικού εργασιακού περιβάλλοντος, όπου όλα τα μέλη της ομάδας συμβάλλουν με συλλογικό πνεύμα, αποφεύγουν υποτιμητικές ή επιθετικές συμπεριφορές και λειτουργούν με γνώμονα την ίση μεταχείριση ανεξαρτήτως φύλου, ταυτότητας φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικίας, εθνικότητας, κατάστασης υγείας, αναπηρίας ή κοινωνικής κατάστασης. Με την αρχή αυτή ενθαρρύνεται η υπεύθυνη και αμερόληπτη στάση στην εκπλήρωση των καθηκόντων, η εποικοδομητική και ειλικρινής επικοινωνία, η καθοδήγηση και στήριξη των νέων ή λιγότερο έμπειρων μελών, καθώς και η πρόσβαση σε καθοδήγηση από επαγγελματίες που διαθέτουν έναν συντονιστικό ρόλο ή εξειδικευμένο προσωπικό όταν απαιτείται. Μέσω της συνεργασίας, της διαρκούς υποστήριξης και της αναγνώρισης της συμβολής όλων, διασφαλίζεται η ποιοτική και συντονισμένη παροχή υπηρεσιών που προάγουν την ευημερία, την ασφάλεια και την ανάπτυξη των ανηλίκων.

6. Οδηγός επαγγελματικής συμπεριφοράς κατά την εργασία με ανηλίκους

Οι εργαζόμενοι στον τομέα της παιδικής προστασίας, ακολουθούν περαιτέρω τις παρακάτω ειδικότερες οδηγίες:

Επικοινωνία και επαφή με ανηλίκους

- Ενημερώνουν έγκαιρα και με σαφήνεια τους ανηλίκους για την έκταση και τη φύση των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και για τον ρόλο τους και τις ενέργειες που πρόκειται να αναλάβουν με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον τους.
- Φέρονται στους ανηλίκους με σεβασμό, δίκαια και ισότιμα ανεξαρτήτως καταγωγής, φύλου, θρησκείας ή άλλων χαρακτηριστικών.
- Είναι δίπλα στους ανηλίκους για να τον υποστηρίξουν και να τον ακούσουν. Είναι ουδέτεροι απέναντι σε αντιλήψεις ή απόψεις των ανηλίκων, υπό την έννοια ότι δεν προβαίνουν σε στιγματιστικούς χαρακτηρισμούς ή σε προσβολές.
- Η σωματική επαφή με τους ανηλίκους και οι χειρονομίες που ενδεχομένως χρησιμοποιεί ένας επαγγελματίας κατά την επικοινωνία του παραμένουν μέσα στο πλαίσιο του επαγγελματικού ρόλου τους και της επαγγελματικής σχέσης, λαμβάνοντας υπόψη τα όρια, τα βιώματα, το φύλο και το πολιτισμικό υπόβαθρο του ανηλίκου. Αποφεύγουν οποιαδήποτε σωματική επαφή μπορεί να εκληφθεί από τον ανήλικο ως παρεμβατική ή είναι ακατάλληλη για την επαγγελματική σχέση.
- Είναι προσβάσιμοι και προσιτοί στους ανηλίκους, διατηρούν ειλικρινή επικοινωνία, προσαρμοσμένη στην ηλικία και το γνωστικό τους επίπεδο.
- Ενθαρρύνουν και υποστηρίζουν τους ανηλίκους να εκφράζουν τις απόψεις, τις ανησυχίες και τα συναισθήματα τους και επιδεικνύουν σεβασμό προς αυτά, ακόμα και αν δεν τους βρίσκουν σύμφωνους.
- Παρέχουν σαφείς και ακριβείς πληροφορίες και ενημερώσεις για τις υπηρεσίες και τις υποστηρικτικές δυνατότητες που τους προσφέρονται, καθώς και για τις υφιστάμενες διαδικασίες στη χώρα υποδοχής. Σε περίπτωση που δεν γνωρίζουν με βεβαιότητα κάποια πληροφορία δεν προχωρούν σε εικασίες ούτε παρέχουν ανακριβείς ή παραπλανητικές πληροφορίες. Αντ' αυτού ενημερώνουν τον ανήλικο ότι θα ενημερωθούν από αξιόπιστη πηγή ώστε να επανέλθουν με τις έγκυρες πληροφορίες.
- Διασφαλίζουν ότι οι ανήλικοι έχουν κατανοήσει τις πληροφορίες που τους έχουν δοθεί και τις επιλογές που έχουν.
- Χρησιμοποιούν θετικές μεθόδους για τη διαπαιδαγώγηση, την υποστήριξη και τη διαχείριση της συμπεριφοράς των ανηλίκων και απέχουν από κάθε μορφή βίας.
- Προσαρμόζουν τη μεθοδολογία και την προσέγγισή τους όταν η επικοινωνία με τους ανηλίκους δεν αποδίδει τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- Αποφεύγουν να βρίσκονται με έναν ανήλικο μόνοι σε ένα χώρο και εφαρμόζουν τον κανόνα της παρουσίας δύο ενηλίκων.
- Αποφεύγουν να παρέχουν υλικά αγαθά (π.χ., αναψυκτικά, ποτά, φαγητό, κινητό, τσιγάρα, εισιτήρια, κ.α.) στους ανηλίκους χωρίς την έγκριση του Υπεύθυνου Προγράμματος Παιδικής Προστασίας.
- Απέχουν αυστηρά από προσωπικές συναλλαγές με ανηλίκους, είτε υλικών αντικειμένων είτε χρημάτων.

- Χρησιμοποιούν αποκλειστικά επαγγελματικά και θεσμοθετημένα μέσα επικοινωνίας με τους ανηλίκους, εντός του πλαισίου των επαγγελματικών τους αρμοδιοτήτων, αποφεύγοντας την προσωπική επικοινωνία ή την κοινοποίηση προσωπικών στοιχείων, όπως αριθμοί τηλεφώνου, προφίλ κοινωνικών δικτύων ή ιδιωτικές διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Απαγορεύεται απολύτως η πρόσκληση, μετακίνηση, φιλοξενία ή η παραμονή ανηλίκου σε ιδιωτική κατοικία εργαζομένου καθώς και η ανάπτυξη οποιασδήποτε μορφής προσωπικής σχέσης ή επαφής εκτός του επαγγελματικού πλαισίου.
- Απαγορεύεται αυστηρά οποιαδήποτε ανάπτυξη ερωτικών ή σεξουαλικών σχέσεων με ανηλίκους ή με πρόσωπα που διαμένουν σε ξενώνες φιλοξενίας και ενδέχεται να έχουν ενηλικιωθεί.

Υποχρέωση μη πρόκλησης βλάβης

- Προβαίνουν σε ενέργειες για τον ανήλικο και την υπόθεσή του αφού πρώτα έχουν εξεταστεί και σταθμιστεί τυχόν επιπτώσεις.
- Με τις ενέργειές τους αποφεύγουν πάντα την χειροτέρευση της θέσης του ανηλίκου ή βλάβη των δικαιωμάτων και της κατάστασής του.
- Δημιουργούν και διατηρούν ένα ασφαλές περιβάλλον κατά τη διενέργεια συναντήσεων ή δραστηριοτήτων, είτε εντός είτε εκτός του καθιερωμένου χώρου εργασίας, ή κατά την παραμονή των ανηλίκων στους χώρους αυτούς.
- Ασκούν τον ρόλο τους με υπευθυνότητα και σεβασμό, χωρίς να εκμεταλλεύονται τη θέση ισχύος τους για ίδιον όφελος ή για να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των ανηλίκων.
- Εάν χρειάζεται, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, να υποβάλουν ευαίσθητες ή πιεστικές ερωτήσεις στο παιδί, πρέπει να το κάνουν με τρόπο που δεν θα θέσει τον ανήλικο σε άβολη θέση και δεν θα προκαλέσει συναισθηματική βλάβη.

Ασφάλεια και προστασία των παιδιών από κακοποίηση ή εκμετάλλευση

- Συμμορφώνονται με την καθιερωμένη Πολιτική Παιδικής Προστασίας.
- Αναγνωρίζουν και αξιολογούν με υπευθυνότητα ενδείξεις ή σημάδια παραμέλησης ή κακοποίησης και παραπέμπουν σε αρμόδιους φορείς ή εξειδικευμένες υπηρεσίες.
- Αναφέρουν εγκαίρως και με ακρίβεια κάθε περιστατικό που σχετίζεται με την προστασία των ανηλίκων, συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων υπόνοιας ή ενδείξεων κακοποίησης, σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες, και προς την ΓΓΕΠΘΠ. Αν υπάρχει αποκάλυψη άμεσα ενημερώνονται οι αρμόδιες αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές, όπως κι αν υπάρχει σοβαρή υπόνοια ότι τελείται αδίκημα σε βάρος παιδιού.
- Τηρούν το σχετικό πρωτόκολλο και ενημερώνουν άμεσα τις αρμόδιες υπηρεσίες σε επείγοντα περιστατικά που αφορούν την ασφάλεια και την υγεία των ανηλίκων (άμεση δράση, πυροσβεστική, ΕΚΑΒ).
- Απέχουν αυστηρά από τη χρήση ναρκωτικών ουσιών και την κατανάλωση αλκοόλ κατά την άσκηση των εργασιακών τους καθηκόντων. Η υποχρέωση αυτή περιλαμβάνει επίσης την αποφυγή καπνίσματος, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης οποιουδήποτε καπνικού

προϊόντος, συσκευής θέρμανσης καπνού ή ατμιστικής συσκευής, κατά την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε ανηλίκους εντός εσωτερικών χώρων.

- Αποφεύγουν αυστηρά την ανάρτηση ή/και κοινοποίηση φωτογραφιών, βιντεοσκοπήσεων, εγγράφων ή πληροφοριών που αφορούν τους ανηλίκους, τους λοιπούς εργαζόμενους και το χώρο εργασίας, χωρίς τη ρητή συναίνεση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τα πρότυπα προστασίας προσωπικών δεδομένων.
- Για αναρτήσεις φωτογραφιών και/ή βιντεοσκοπήσεων σε μέσα μαζικής ενημέρωσης, ενημερώνουν αναλυτικώς τον ανήλικο και τον επίτροπο του, και για τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η δημοσίευση στον ανήλικο, λαμβάνεται κάθε μέτρο προστασίας για να μην ταυτοποιείται ή κινδυνεύει ο ανήλικος ή οι οικείοι του, ζητείται γραπτή συναίνεση από τον ανήλικο και τον επίτροπό του (όπου έχει οριστεί) μέσω σχετικού πρότυπου εντύπου, το οποίο περιλαμβάνει σαφή ενημέρωση για τη χρήση και επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Για ανηλίκους κάτω των 14 ετών, η ενημέρωση παρέχεται στο παιδί προφορικά και με τρόπο κατάλληλο για την ηλικία του, ενώ η γραπτή συναίνεση παρέχεται αποκλειστικά από τον επίτροπο. Η Γενική Γραμματεία ενημερώνεται σχετικά.
- Ενεργούν εντός των επαγγελματικών τους αρμοδιοτήτων και ρόλου, αποφεύγοντας πράξεις που τις υπερβαίνουν.
- Απέχουν από οποιαδήποτε παράνομη ή καταχρηστική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένης της παρασιώπησης, προώθησης, διευκόλυνσης ή εκμετάλλευσης της παιδικής εργασίας, της παρασιώπησης, διευκόλυνσης ή τέλεσης κάθε μορφής εμπορίας ανθρώπων και άλλων πράξεων που παραβιάζουν τα δικαιώματα των ανηλίκων ή θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια, την ακεραιότητα και την ευημερία τους.

Παροχή υπηρεσιών προσαρμοσμένες στην ηλικία, το φύλο και το πολιτισμικό υπόβαθρο των ανηλίκων

- Αναγνωρίζουν ότι κάθε ανήλικος είναι μοναδικός, με προσωπικά βιώματα, ανάγκες και ιδιαίτερες συνθήκες που τον περιβάλλουν κάθε δεδομένη στιγμή.
- Επανεξετάζουν τον τρόπο αλληλεπίδρασης, επικοινωνίας και συμπεριφοράς και τα προσαρμόζουν ανάλογα με τις ανάγκες και ατομικές περιστάσεις της ζωή του ανηλίκου.
- Ενημερώνονται και ευαισθητοποιούνται σε θέματα φύλου και πολιτισμικών διαφορών, για την καλύτερη κατανόηση, την προώθηση κουλτούρας συμπερίληψης και την καλλιέργεια ουσιαστικής διαπολιτισμικής επικοινωνίας μεταξύ των ίδιων και των ανηλίκων.
- Συζητούν με τους ανηλίκους για την επίδραση της κουλτούρας τους σε έννοιες, καταστάσεις και αντιλήψεις, και δεν ερμηνεύουν εκ των προτέρων βάσει θεωρητικών υποθέσεων ή/και προκαταλήψεων λόγω των γενικών χαρακτηριστικών του ανηλίκου.
- Σχεδιάζουν δράσεις ή προχωρούν σε ενέργειες που συνάδουν με το πολιτισμικό υπόβαθρο του ανηλίκου και τις επιθυμίες του.
- Αποφεύγουν την χρήση σύνθετης ορολογίας ή τη διενέργεια μεγάλων σε διάρκεια συναντήσεων χωρίς διαλείμματα, ή την παροχή περισσότερων πληροφοριών από αυτές που ο ανήλικος μπορεί να κατανοήσει ή να συγκρατήσει.

Ακεραιότητα και Διαφάνεια

- Εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με τις αρχές της ακεραιότητας, της υπευθυνότητας, της διαφάνειας και της αμεροληψίας.
- Αντιμετωπίζουν τις κρίσιμες καταστάσεις με ψυχραιμία και επαγγελματισμό, ακολουθώντας τις καθιερωμένες διαδικασίες.
- Τηρούν τον κανόνα των «δύο ενηλίκων» για την ασφαλή επιτήρηση και υποστήριξη των ανηλίκων.
- Συμμορφώνονται πλήρως με τις διαδικασίες έρευνας που αφορούν την προστασία των ανηλίκων, παρέχοντας οποιαδήποτε απαιτούμενα έγγραφα ή πληροφορίες.
- Τηρούν τις καθιερωμένες διαδικασίες αναφοράς και παραπομπής σε περιπτώσεις μη τήρησης των πρωτοκόλλων.
- Αξιοποιούν τους διαθέσιμους πόρους του φορέα όπου απασχολούνται αποκλειστικά προς το συμφέρον και την προαγωγή των δικαιωμάτων των ανηλίκων, και απέχουν από οποιαδήποτε χρήση εξυπηρετεί προσωπικούς σκοπούς.
- Απαγορεύεται αυστηρά κάθε μορφής λεκτική, σωματική, ψυχολογική ή σεξουαλική βία, κακοποίηση, παρενόχληση, εκφοβισμός ή μειωτική, διακριτική ή εξευτελιστική μεταχείριση, και τέτοιες συμπεριφορές συνιστούν αδικήματα του Ποινικού Δίκαιου.
- Απέχουν απόλυτα από οποιασδήποτε μορφής εκμετάλλευση της ευαλωτότητας των ανηλίκων και την κατάχρηση εξουσίας ή την κατάχρηση της εμπιστοσύνης του ανηλίκου, έχοντας πλήρη επίγνωση της θέσης ισχύος και εξουσίας στην οποία βρίσκονται σε σχέση με το παιδί και τη σημασία της υπεύθυνης χρήσης αυτής.
- Απέχουν από την άμεση ή έμμεση αποδοχή ή προσφορά δώρων, χρηματικών ποσών ή άλλων ωφελημάτων από ή προς ανήλικους, συναδέλφους, συνεργάτες, κυβερνητικούς αξιωματούχους ή τρίτους, η οποία δεν αποτελεί συμβολική και καθιερωμένη πρακτική του φορέα και θα μπορούσε να οδηγήσει σε μεροληψία ή/και διακριτική μεταχείριση, εξυπηρέτηση, εκβιασμό, ή άβολη θέση των εμπλεκόμενων μερών ή των παρατηρητών της ενέργειας, ή θα μπορούσε να εκληφθεί από τρίτους ως κάτι από τα προαναφερθέντα. Απέχουν αυστηρά από κάθε πράξη δωροδοκίας, χρηματισμού ή οποιασδήποτε αδικαιολόγητης πληρωμής, είτε άμεσα είτε μέσω τρίτων, προς δημόσιους λειτουργούς ή άλλους επαγγελματίες με σκοπό τον επηρεασμό των αποφάσεών τους.
- Απέχουν από επιχειρηματικές ή λοιπές προσωπικές δραστηριότητες που μπορεί να οδηγήσουν σε σύγκρουση συμφερόντων, να επηρεάσουν την αντικειμενικότητα και την ακεραιότητα της εργασίας τους, ή να δύναται να γίνουν αντιληπτές ως μεροληπτική αντιμετώπιση. Δηλώνουν δε εγκαίρως στον/-ην προϊστάμενο/-η τους κάθε κατάσταση ή σχέση που ενδέχεται να συνιστά σύγκρουση συμφερόντων ή να επηρεάσει την αμεροληψία τους.
- Συμμορφώνονται με τις διαδικασίες ελέγχου της ταυτοποίησης, ελέγχου ποινικού μητρώου, εποπτείας και αξιολόγησης που εφαρμόζονται από τις αρμόδιες αρχές, παρέχοντας τα απαραίτητα νομικά και αποδεικτικά έγγραφα, όταν αυτό απαιτείται.
- Παρέχουν αληθείς και διαφανείς πληροφορίες στο πλαίσιο των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων και να ενεργούν με ειλικρίνεια και διαφάνεια σε κάθε επικοινωνία/συνδιαλλαγή.
- Παρέχουν στις αρμόδιες αρχές τις απαιτούμενες αναφορές, εκθέσεις, καταθέσεις, διασφαλίζοντας τη λογοδοσία και τη συμμόρφωση με τις θεσμικές διαδικασίες.

- Αποφεύγουν κάθε συζήτηση θεμάτων που αφορούν ανηλίκους με άτομα εκτός του επαγγελματικού πλαισίου.
- Ενεργούν με σεβασμό προς τη βούληση και τις δυνατότητες των ανηλίκων, αποφεύγοντας ενέργειες αντίθετες σε αυτές, και επιδεικνύουν εγρήγορση σε κάθε περίπτωση που απαιτεί άμεση προστασία.
- Δεν δίνουν υποσχέσεις ούτε δημιουργούν μη ρεαλιστικές προσδοκίες, προκειμένου να αποφεύγονται παρανοήσεις ή απογοήτευση από την πλευρά των ανηλίκων.
- Διατηρούν επαγγελματική στάση αποφεύγοντας την υπερβολική συναισθηματική εμπλοκή που μπορεί να επηρεάσει την επαγγελματική κρίση.

Εμπιστευτικότητα και προσωπικά δεδομένα

- Σέβονται την αρχή της εμπιστευτικότητας, το πλαίσιο της οποίας θα πρέπει να εξηγείται με σαφήνεια στον ανήλικο πριν ξεκινήσει μια συζήτηση. Ειδικότερα, οι επαγγελματίες ενημερώνουν τον ανήλικο απλά και με σαφήνεια για τον τρόπο, το λόγο και τον σκοπό που συλλέγονται οι προσωπικές του πληροφορίες, καθώς και για την τυχόν ανάγκη διαμοιρασμού των πληροφοριών αυτών, ποιοι επαγγελματίες, φορείς ή υπηρεσίες μπορεί να έχουν πρόσβαση σε αυτές και για ποιους σκοπούς. Διευκρινίζουν στον ανήλικο τα όρια της εμπιστευτικότητας και τις εξαιρέσεις (π.χ. σε περιπτώσεις απειλής ζωής ή/και κινδύνου, βλάβης).
- Αναζητείται η συναίνεση ή συγκατάθεση του ανηλίκου, όπου αυτό είναι δυνατόν, πριν την κοινοποίηση προσωπικών πληροφοριών ή περιστατικών, εκτός εάν υπάρχει νομική υποχρέωση ή άμεσος κίνδυνος για την ασφάλειά του ή την ασφάλεια άλλων.
- Απέχουν από την κοινοποίηση ευαίσθητων πληροφοριών χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση/συναίνεση του ανηλίκου, εκτός αν αυτό επιβάλλεται από τον νόμο και τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας.
- Φυλάσσουν τις ευαίσθητες πληροφορίες και τα σχετικά έγγραφα σε ασφαλή αρχεία (τόσο φυσικά όσο και ηλεκτρονικά), με κάθε μέτρο ασφαλείας που απαιτείται από τη νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, με διαβάθμιση πρόσβασης άλλων επαγγελματιών που, λόγω σχετικής νομοθετικής πρόβλεψης ή/και λόγω ιδιότητας, εμπλέκονται στο χειρισμό μιας υπόθεσης.
- Τηρούν ολοκληρωμένο αρχείο για την κάθε υπόθεση, με όλα τα σχετικά έγγραφα, τις αναφορές, τις αξιολογήσεις και το πλάνο δράσης, ώστε να δίνουν ακριβή εικόνα για την υπόθεση του ανηλίκου, την κατάσταση του, τις ενέργειες που έχουν γίνει και αυτές που εκκρεμούν ή σχεδιάζονται να γίνουν. Χειρίζονται τις ευαίσθητες πληροφορίες ορθά και με ασφάλεια, τηρώντας την αρχή της εμπιστευτικότητας, γνωστοποιώντας τις μόνο σε εξουσιοδοτημένο προσωπικό και σύμφωνα με όλες τις κατευθυντήριες γραμμές και τα πρότυπα που ισχύουν.
- Λαμβάνουν συναίνεση του παιδιού και του εντεταλμένου επιτροπείας πριν τη χρήση φωτογραφιών, βίντεο ή άλλων οπτικοακουστικών μέσων.
- Σέβονται την προσωπική ζωή των ανηλίκων και την προστασία των πληροφοριών που περιέχονται σε γνώση τους.
- Συνεργάζονται με τρίτους που έχουν νόμιμη εξουσιοδότηση να ενεργούν για λογαριασμό του ανηλίκου, με σεβασμό και πάντα λαμβάνοντας υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του.

- Χρησιμοποιούν μόνο μη αναγνωρίσιμα ή ανωνυμοποιημένα δεδομένα κατά την επικοινωνία πληροφοριών με άλλους επαγγελματίες στο μέτρο που αυτό ενδείκνυται σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας.
- Προστατεύουν τα προσωπικά τους στοιχεία και εκείνα των συναδέλφων τους, χωρίς να κοινοποιούν πληροφορίες όπως αριθμούς τηλεφώνου ή διευθύνσεις κατοικίας.
- Σε περίπτωση αλλαγής προσώπων στα μέλη μιας ομάδας προσωπικού, θα πρέπει να γίνεται παράδοση του αρχείου και ενημέρωση, ώστε να διασφαλίζεται η συνέχιση της φροντίδας του ανηλίκου και να αποφεύγονται περιττές επαναλήψεις συνεντεύξεων ή αναζήτησης εγγράφων.
- Όταν κρίνεται απαραίτητος ο διαμοιρασμός πληροφοριών με άλλους επαγγελματίες, θα πρέπει καταρχήν να ενημερώνεται ο ενδιαφερόμενος ανήλικος και να αναζητείται η συναίνεσή του (ανάλογα με την ηλικία και το επίπεδο ανάπτυξης του ανηλίκου), καθώς και ο Επίτροπος (όπου έχει οριστεί). Οι πληροφορίες μοιράζονται μεταξύ ενός περιορισμένου αριθμού φορέων/ υπηρεσιών/ επαγγελματιών και ειδικά όσων εμπλέκονται στην παροχή υποστήριξης προς τον ανήλικο, στη βάση της αναγκαιότητας και με σεβασμό στο βέλτιστο συμφέρον του. Οι επαγγελματίες μεριμνούν για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και των εμπιστευτικών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων ταυτοποίησης (όνομα, διεύθυνση κ.λπ.) σε περιπτώσεις όπου δεν εξυπηρετούν τη διαχείριση της υπόθεσης του ανηλίκου. Η εμπιστευτικότητα σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αξιοποιηθεί ως δικαιολογία για να παραμείνει ένας ανήλικος σε κίνδυνο ή να μην λάβει κρίσιμες υπηρεσίες εγκαίρως.

Ενίσχυση της συμμετοχής και της ανθεκτικότητας των ανηλίκων

- Ενισχύουν τη συμμετοχή των ανηλίκων στο σχεδιασμό δράσεων και ενεργειών και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων που τους αφορούν.
- Ενθαρρύνουν τους ανηλικούς να εκφράζουν και να μοιράζονται τις απόψεις, τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς τους και να παραμένουν ενεργοί ακροατές.
- Εντοπίζουν τις ικανότητες, κλίσεις και επιθυμίες των ανηλίκων και τους υποστηρίζουν στη διαδικασία της ανάπτυξής τους, με γνώμονα την ενίσχυση της αυτοεκτίμησής τους.
- Διευκολύνουν την πρόσβαση σε αξιόπιστες και επίσημες πληροφορίες, εκπαιδευτικά προγράμματα και δραστηριότητες που ενισχύουν τις δεξιότητες τους, καθώς και σε λοιπές δραστηριότητες που προάγουν τη σωματική και ψυχική ευημερία των ανηλίκων.
- Συνεργάζονται με ειδικούς επαγγελματίες για την παροχή συμβουλών και καθοδήγησης.
- Προάγουν τη δημιουργικότητα, καινοτομία και έκφραση νέων ιδεών χρησιμοποιώντας μεθόδους επιβράβευσης και θετικής ενίσχυσης για την ανάπτυξη της αυτοεκτίμησης και εμπιστοσύνης.
- Αναπτύσσουν συνολική στρατηγική υποστήριξης των ανηλίκων, αποφεύγοντας αποσπασματικές ή μεμονωμένες παρεμβάσεις.
- Εστιάζουν στις δυνατότητες ενός ανηλίκου και τους μηχανισμούς επιβίωσης και αντιμετώπισης που έχει αναπτύξει. Αποφεύγουν να εστιάζουν μόνο σε τραυματικά γεγονότα ή σε δύσκολες εμπειρίες ή κινδύνους, και κατά τις συζητήσεις συμπεριλαμβάνουν θετικά θέματα σχετικά με τη ζωή του ανηλίκου.

- Για τον σκοπό αυτό, οι επαγγελματίες, κατά τον τομέα δράσης ή αρμοδιότητάς τους, ενημερώνουν ή επιμορφώνουν τους ανηλίκους για τα δικαιώματά τους, αναπτύσσουν δράσεις που προάγουν την ηθική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξή τους και με τις οποίες αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες και κατ' επέκταση ενισχύουν την αυτοεκτίμησή τους.
- Παρέχουν στους ανηλίκους σαφείς πληροφορίες σχετικά με τους τρόπους και τους αρμόδιους φορείς ή πρόσωπα στα οποία μπορούν να ζητήσουν βοήθεια ή υποστήριξη σε περίπτωση ανάγκης.

Συνεργασία και ομαδικότητα

- Συμβάλλουν έκαστος και εκάστη στη δημιουργία ενός αρμονικού εργασιακού περιβάλλοντος με βάση το ομαδικό πνεύμα, τον αμοιβαίο σεβασμό και την ίση μεταχείριση, ανεξαρτήτως φύλου, ταυτότητας φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, ηλικίας, εθνικότητας, κατάστασης της υγείας, αναπηρίας ή κοινωνικής κατάστασης.
- Ενεργούν με υπομονή, σεβασμό και ευγένεια προς τους άλλους και απέχουν από οποιαδήποτε υποτιμητική ή/και προσβλητική συμπεριφορά, ή/και σωματική επαφή που υποκρύπτει έλλειψη σεβασμού ή/και επιθετική συμπεριφορά.
- Διαχωρίζουν σαφώς τις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις από την προσωπική τους ζωή, διατηρώντας μια υπεύθυνη και αμερόληπτη στάση στην εκπλήρωση των καθηκόντων τους.
- Διατηρούν ειλικρινή και εποικοδομητική επικοινωνία με συναδέλφους, συνεργάτες, υπηρεσίες, κ.ά., με σεβασμό στις απόψεις όλων και με γνώμονα τον διάλογο. Όταν απαιτείται, προσφεύγουν σε καθορισμένες διαδικασίες διαμεσολάβησης.
- Λειτουργούν ως ομάδα με συλλογικό πνεύμα, συνεργάζονται και συνεργάζονται και αλληλουποστηρίζονται, με στόχο την αποτελεσματικότερη και ποιοτικότερη παροχή υπηρεσιών προς τους ανηλίκους. Οι νέοι στη συγκεκριμένη υπηρεσία/θέση εργαζόμενοι λαμβάνουν καθοδήγηση, ολοκληρωμένη ενημέρωση και στήριξη από τους ιεραρχικά ανώτερους στο φορέα ή τους υπεύθυνους στην υπηρεσία, ώστε να ενσωματωθούν ομαλά στο εργασιακό περιβάλλον, να γνωρίσουν τις υποθέσεις που αναλαμβάνουν και να εξοικειωθούν μέσω εκπαίδευσης με τη σχετική νομοθεσία, τις λοιπές οδηγίες και τους κανόνες που έχουν εφαρμογή στο πεδίο εργασίας τους.
- Αναζητούν καθοδήγηση και υποστήριξη από ιεραρχικά ανώτερους, συντονιστές ή εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, όταν κρίνεται αναγκαίο.
- Εφόσον έχουν ρόλο υπεύθυνου, συντονιστή ή άλλη θέση καθοδήγησης και εποπτείας προς τους λοιπούς συναδέλφους, παραμένουν προσιτοί και διαθέσιμοι ώστε να τους απευθύνονται για συνδρομή όποτε είναι απαραίτητο, να παρέχουν σαφή καθοδήγηση, να εποπτεύουν συστηματικά την παροχή υπηρεσιών στους ανηλίκους και ασκούν εποικοδομητική κριτική στους υφιστάμενους συνοδευόμενη από προτάσεις βελτίωσης, κινητοποιούν όλα τα μέλη της ομάδας και αναγνωρίζουν τη συμβολή όλων των μελών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – ΣΗΜΑΔΙΑ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Φυσική Κακοποίηση

- Εκδορές, μελανιές, κατάγματα, γρατζουνιές, κοψίματα, αιμορραγίες και οτιδήποτε καταδεικνύει τραυματισμό στο σώμα του παιδιού.

- Απίθανες δικαιολογίες στην προσπάθεια του το παιδί να εξηγήσει τα παραπάνω τραύματα.
- Άρνηση να συζητήσει το παιδί τον τραυματισμό του.
- Αποφυγή οπτικής επαφής.
- Χέρια και πόδια κρύβονται κάτω από ρούχα, παρόλη τη ζεστή θερμοκρασία.
- Μη προθυμία συμμετοχής σε φυσικές δραστηριότητες π.χ. ποδόσφαιρο
- Φόβος να επιστρέψει στο ΚΦΑΑ ή να βγει εκτός κτιρίου
- Επιφυλακτικότητα ή δυσπιστία προς τους ενήλικες
- Αυτοκαταστροφικές τάσεις
- Επιθετικές τάσεις
- Παθητική συμπεριφορά

Ψυχολογική Κακοποίηση

- Συναισθηματική υπανάπτυξη
- Άγχος και αυξημένη ανησυχία
- Ενδείξεις αυτοτραυματισμού (γρατζουνιές, κοψίματα)
- Καθυστερημένη ομιλία ή διαταραχή του λόγου
- Φόβος για συμμετοχή σε νέες δραστηριότητες
- Απομόνωση
- Ακραία παθητικότητα ή επιθετικότητα
- Κατάχρηση ναρκωτικών ή αλκοόλ
- Καταναγκαστική κλοπή

Σεξουαλική Κακοποίηση

- Ακατάλληλη σεξουαλική συμπεριφορά για την ηλικία
- Ακατάλληλη σεξουαλική γλώσσα
- Ακούσια ούρηση κατά τη διάρκεια του ύπνου
- Πόνος πρωκτού ή γεννητικών οργάνων
- Προβλήματα ύπνου και συγκέντρωσης
- Φόβος παραμονής με ενήλικες

Παραμέληση

- Συχνή πείνα
- Κλοπή φαγητού
- Κακή προσωπική υγιεινή
- Συνεχής κούραση
- Ακατάλληλα ρούχα για την εποχή
- Χαμηλή αυτοεκτίμηση
- Κακές κοινωνικές σχέσεις
- Άλυτα ιατρικά προβλήματα
- Κακή γλώσσα και επικοινωνιακές δεξιότητες για την ηλικία
- Καταναγκαστική κλοπή
- Χρήση ναρκωτικών ή αλκοόλ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Διοικητικό Συμβούλιο	• Έγκριση Πολιτικών και αναθεωρήσεων αυτών. • Ορισμός μελών Επιτροπής Δεοντολογίας.
Διοίκηση	• Αναφορά καταγγελλόμενων περιστατικών στην Επιτροπή Δεοντολογίας. • Διασφάλιση της εφαρμογής των αποφάσεων της Επιτροπής Δεοντολογίας. • Ενημέρωση κάθε αρχείου σχετιζόμενου με το περιστατικό. • Στήριξη του ανηλίκου και την αποκατάσταση τυχούσας βλάβης, όσο είναι εφικτό.
Υπεύθυνος Πολιτικής Παιδικής Προστασίας του Κοινωνικού ΕΚΑΒ	• Παρακολούθηση της εφαρμογής της Πολιτικής στα ΚΦΑΑ και στην έδρα. • Συνεργασία για σχετικά ζητήματα με κρατικούς και μη φορείς, με διεθνείς οργανισμούς και άλλες οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών.
Επιτροπή Δεοντολογίας	• Καταγραφή και διερεύνηση των καταγγελλόμενων περιστατικών. • Ενεργοποίηση των απαραίτητων από το νόμο διαδικασιών σε περιπτώσεις ποινικά κολάσιμων περιστατικών. Ενημέρωση του Εισαγγελέα Ανηλίκων ή/και του Επιτρόπου ή όποιου άλλου φορέα απαιτείται. • Απόφαση άμεσων μέτρων για τον τερματισμό οποιασδήποτε περαιτέρω βλάβης. • Ενημέρωση των εμπλεκόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένου του ανηλίκου, για τα αποτελέσματα της διερεύνησης.
Συντονιστής Διαδικασιών	• Συντονισμός προετοιμασίας και υλοποίησης εκπαιδεύσεων. • Δημιουργία ενημερωτικού υλικού. • Σύσταση στη Διοίκηση για βελτιώσεις της Πολιτικής και ανάλυση περιστατικών και καταγραφή προκλήσεων και καλών πρακτικών. • Παρακολούθηση των ανώνυμων ηλεκτρονικών αναφορών. • Συνεργασία με τα Διοίκηση σε περίπτωση σοβαρών παραβιάσεων της Πολιτικής.
Νομικό Τμήμα	• Επιμέλεια της φόρμας συγκατάθεσης για συγκεκριμένες δραστηριότητες. • Ενημέρωση όλων των Οργάνων της Οργάνωσης για νομικές αλλαγές, που επηρεάζουν το πρωτόκολλο. • Νομική υποστήριξη των σχετικών Οργάνων του Φορέα αναφορικά με την παιδική προστασία.
Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού	• Αποστολή σχετικών πρωτοκόλλων (πρωτόκολλο παιδικής προστασίας, προστασίας προσωπικών δεδομένων, Κώδικας Αρχών & Κανονισμός Λειτουργίας Μελών και εργαζομένων) σε κάθε νέα πρόσληψη.

	• Αρχαιοθέτηση φακέλου εργαζομένου με όλα τα απαραίτητα και σημαντικά έγγραφα όπως ποινικό μητρώο, υπεύθυνες δηλώσεις κ.α. • Εξασφάλιση συλλογής βεβαιώσεων ποινικού μητρώου από όλο το προσωπικό, εντός του τελευταίου διμήνου κάθε έτους.
Τμήμα Επικοινωνίας	• Εξασφάλιση της διαδικασίας συγκατάθεσης για κάθε ενέργεια, που εμπεριέχει στοιχεία δημοσιότητας. • Προστασία προσωπικών δεδομένων σε κάθε είδος δημοσιότητας.
Υπεύθυνος Πολιτικής Παιδικής Προστασίας του ΚΦΑΑ	• Παρακολούθηση εφαρμογής της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας στο ΚΦΑΑ. • Διενέργεια εσωτερικής έρευνας σε περίπτωση καταγγελίας κακοποίησης, κατάχρησης ή αμέλειας, υπό την εποπτεία του συντονιστή του ΚΦΑΑ. • Εξασφάλιση διαμοιρασμού κάθε επικαιροποιημένου εγγράφου της «Πολιτική Παιδικής Προστασίας». • Συνεργασία για σχετικά ζητήματα με κρατικούς και μη φορείς, με διεθνείς οργανισμούς και άλλες οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών.
Προσωπικό, εθελοντές και Συνεργάτες Κοινωνικού ΕΚΑΒ	• Ενστερνισμός της Πολιτικής και εφαρμογή της. • Προσκόμιση βεβαιώσεων ποινικού μητρώου κατά την πρόσληψη κάθε φορά που ζητείται από τον οργανισμό. • Αναφορά ύποπτων περιπτώσεων παιδικής κακοποίησης. • Αναφορά στον συντονιστή του ΚΦΑΑ ή/και στον Υπεύθυνο Πολιτικής Παιδικής Προστασίας κάθε υποψίας παραβίασης της Πολιτικής. • Συνεργασία με τα αρμόδια όργανα στη διαδικασία της διερεύνησης περιστατικού.

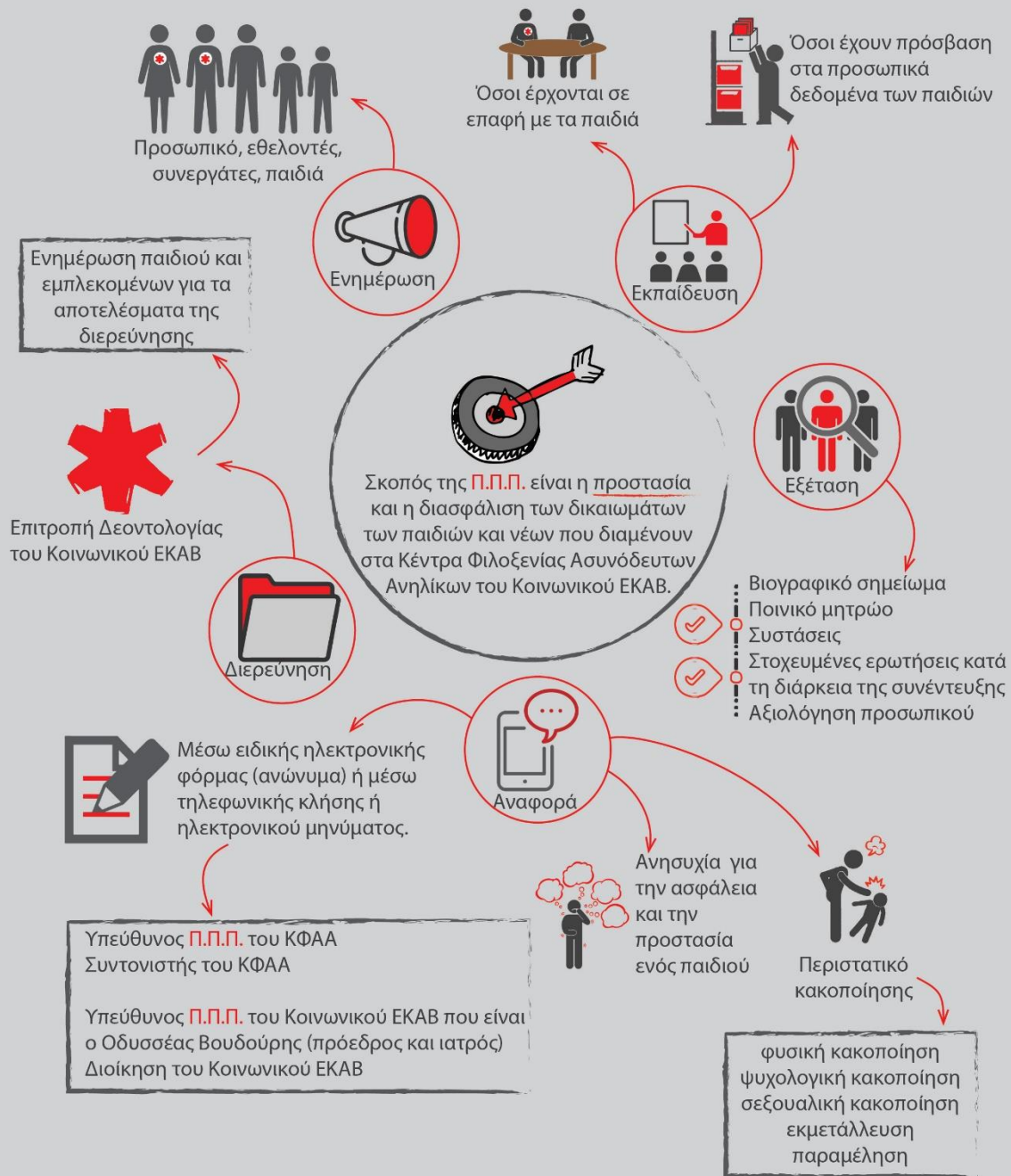
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV – ΦΟΡΜΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Εργαζόμενος / Εθελοντής / Συνεργάτης Κοινωνικού ΕΚΑΒ/Επίτροπος/Φιλοξενούμενος	
Όνοματεπώνυμο:	
Ιδιότητα:	
Τηλέφωνο επικοινωνίας:	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:	
Στοιχεία παιδιού	
Όνοματεπώνυμο:	
Ηλικία:	
Χώρα Καταγωγής:	
Στοιχεία περιστατικού ή ανησυχίας	
Τα στοιχεία του περιστατικού προέρχονται από:	☐ Προσωπική Παρατήρηση ☐ Υποψία ☐ Αποκάλυψη από άλλον
Ημερομηνία και ώρα περιστατικού	
Λεπτομέρειες περιστατικού (πως, γιατί, ποιοι). <i>Διαχωρισμός απόψεων και προσωπικών παρατηρήσεων</i>	
Προσωπική επικοινωνία με το παιδί-θύμα	
Ενέργειες που έγιναν	

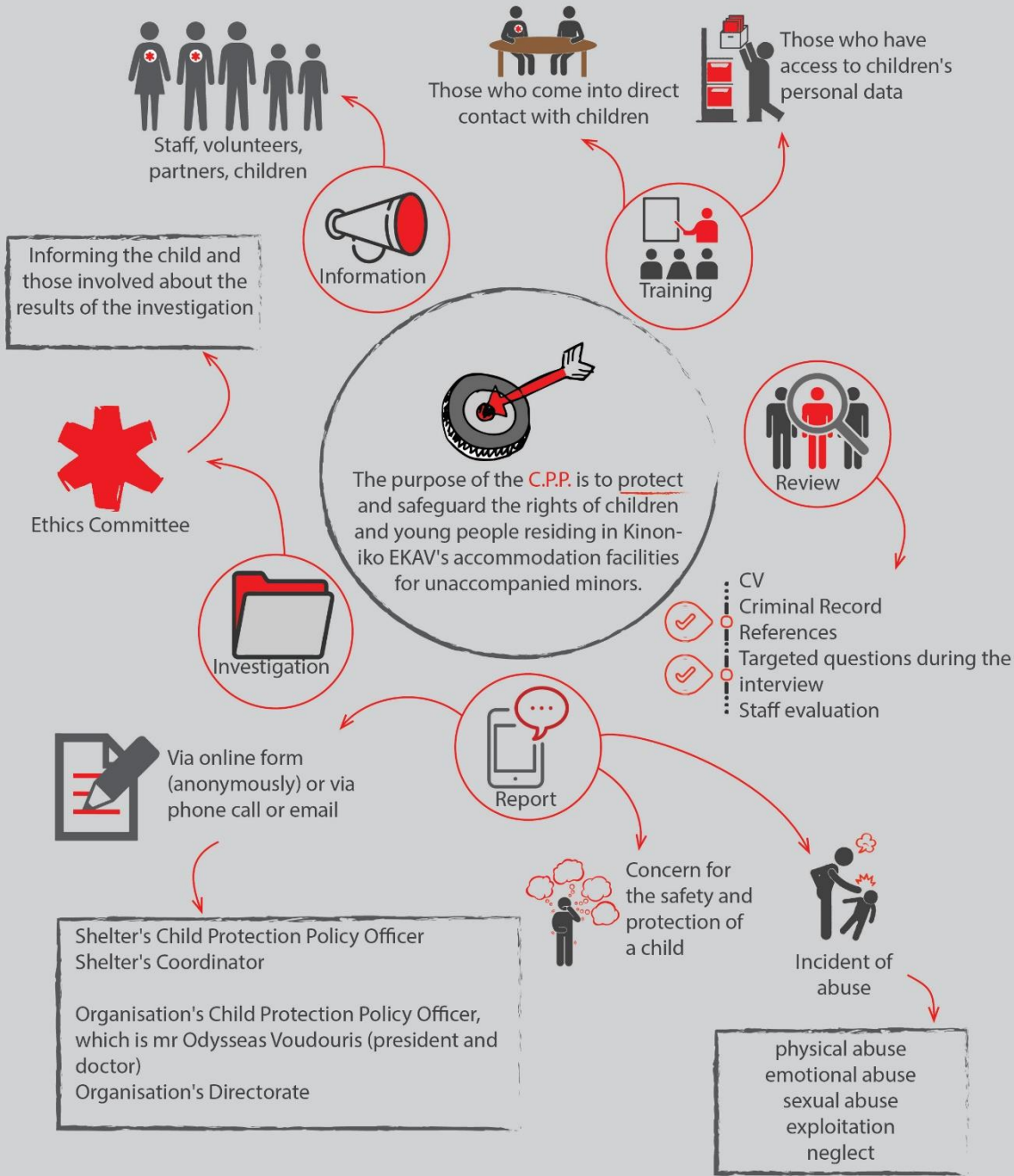
Σάρωσε για
ανώνυμη αναφορά

Υπογραφή & Ημερομηνία

καταπολεμώντας τον κοινωνικό αποκλεισμό

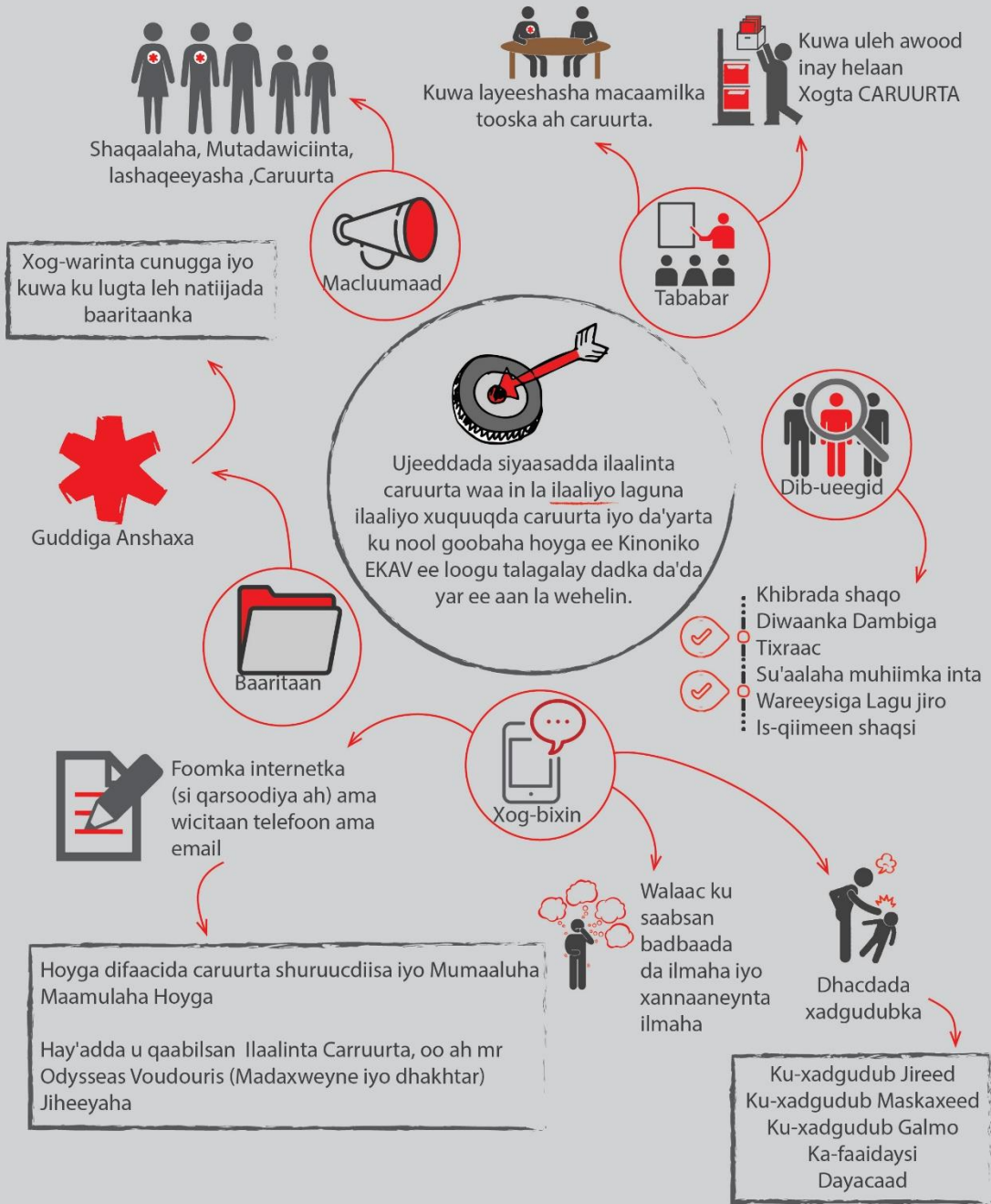
CHILD PROTECTION POLICY

combating any form of social exclusion

Siyaasadda Ilaalinta Caruurta

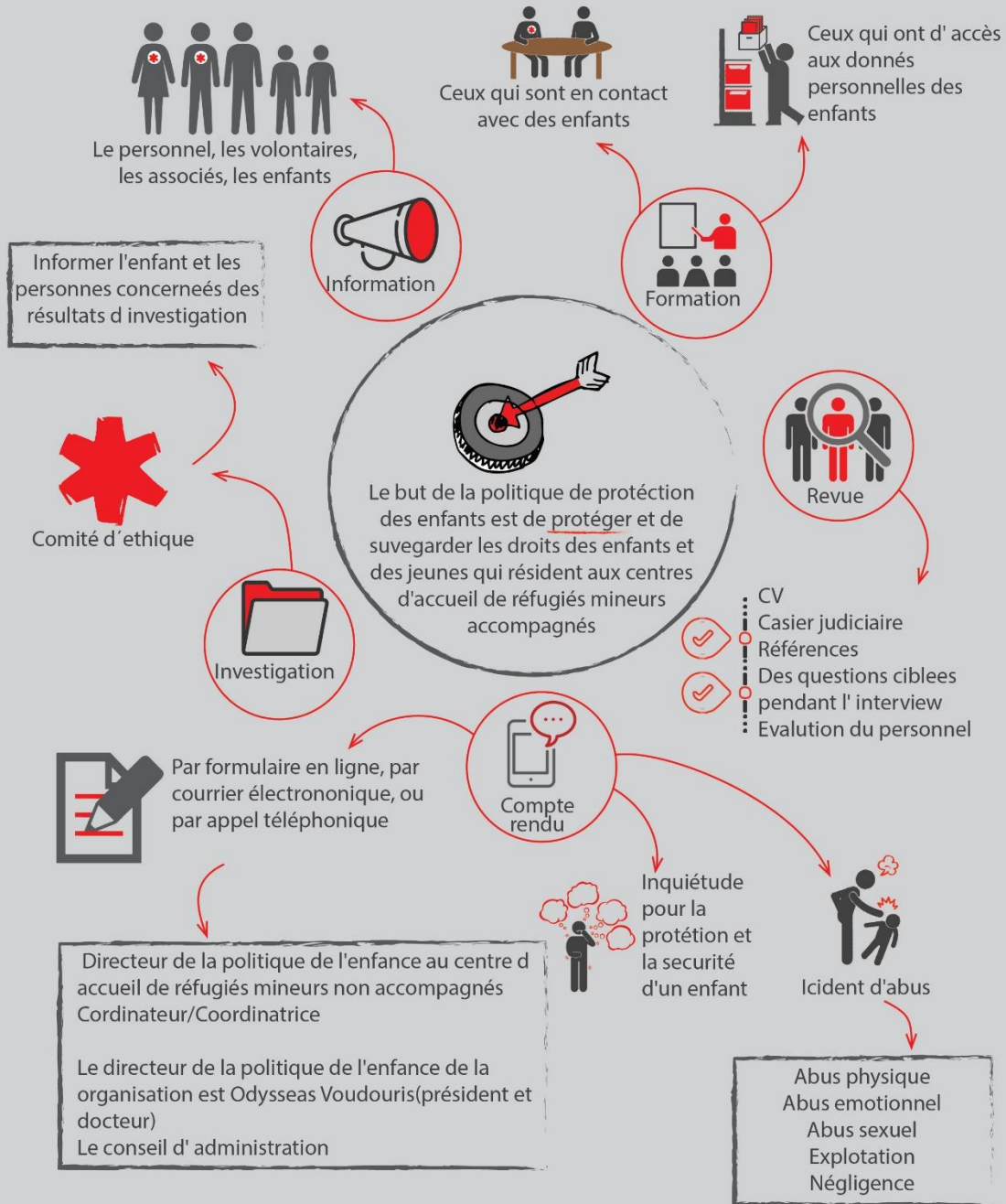

Kinoniko EKAV

سياسة حماية الطفل

combating any form of social exclusion

ΦΥΣΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

Εκδορές, μελανιές, κατάγματα, γρατζουνιές, κοψίματα, αιμορραγίες και οτιδήποτε καταδεικνύει τραυματισμό στο σώμα του παιδιού

Απίθανες δικαιολογίες στην προσπάθεια του το παιδί να εξηγήσει τα παραπάνω τραύματα

Άρνηση να συζητήσει το παιδί τον τραυματισμό του

Αποφυγή οπτικής επαφής

Χέρια και πόδια κρύβονται κάτω από ρούχα, παρόλη τη ζεστή θερμοκρασία.

Μη προθυμία συμμετοχής σε φυσικές δραστηριότητες π.χ. ποδόσφαιρο

Φόβος να επιστρέψει στο ΚΦΑΑ ή να βγει εκτός κτιρίου

Επιφυλακτικότητα ή δυσπιστία προς τους ενήλικες

Αυτοκαταστροφικές τάσεις

Επιθετικές τάσεις

Παθητική συμπεριφορά

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

Ακατάλληλη σεξουαλική συμπεριφορά για την ηλικία

Ακατάλληλη σεξουαλική γλώσσα

Ακούσια ούρηση κατά τη διάρκεια του ύπνου

Πόνος πρωκτού ή γεννητικών οργάνων

Προβλήματα ύπνου και συγκέντρωσης

Φόβος παραμονής με ενήλικες

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

Συναισθηματική υπανάπτυξη

Άγχος και αυξημένη ανησυχία

Ενδείξεις αυτοτραυματισμού (γρατζουνιές, κοψίματα)

Καθυστερημένη ομιλία ή διαταραχή του λόγου

Φόβος για συμμετοχή σε νέες δραστηριότητες

Απομόνωση

Ακραία παθητικότητα ή επιθετικότητα

Κατάχρηση ναρκωτικών ή αλκοόλ

Καταναγκαστική κλοπή

ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ

Συχνή πείνα

Κλοπή φαγητού

Κακή προσωπική υγιεινή

Συνεχής κούραση

Ακατάλληλα ρούχα για την εποχή

Χαμηλή αυτοεκτίμηση

Κακές κοινωνικές σχέσεις

Άλυτα ιατρικά προβλήματα

Κακή γλώσσα και επικοινωνιακές δεξιότητες για την ηλικία

Καταναγκαστική κλοπή

Χρήση ναρκωτικών ή αλκοόλ

PHYSICAL ABUSE

- Bruises, burns, sprains, dislocations, bites, cuts
- Improbable excuses given to explain injuries
- Refusal to discuss injuries
- Withdrawal from physical contact
- Arms and legs kept covered in hot weather
- Unwillingness to participate in physical activities that may involve undressing, e.g. sports
- Fear of returning back to the Accommodation
- Centre or to go outside
- Showing wariness or distrust of adults
- Self-destructive tendencies
- Being aggressive towards others
- Being very passive and compliant

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

- Ακατάλληλη σεξουαλική συμπεριφορά για την ηλικία
- Ακατάλληλη σεξουαλική γλώσσα
- Ακούσια ούρηση κατά τη διάρκεια του ύπνου
- Πόνος πρωκτού ή γεννητικών οργάνων
- Προβλήματα ύπνου και συγκέντρωσης
- Φόβος παραμονής με ενήλικες

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ

- Συναισθηματική υπανάπτυξη
- Άγχος και αυξημένη ανησυχία
- Ενδείξεις αυτοτραυματισμού (γρατζουνιές, κοψίματα)
- Καθυστερημένη ομιλία ή διαταραχή του λόγου
- Φόβος για συμμετοχή σε νέες δραστηριότητες
- Απομόνωση
- Ακραία παθητικότητα ή επιθετικότητα
- Κατάχρηση ναρκωτικών ή αλκοόλ
- Καταναγκαστική κλοπή

ΠΑΡΑΜΕΛΗΣΗ

- Συχνή πείνα
- Κλοπή φαγητού
- Κακή προσωπική υγιεινή
- Συνεχής κούραση
- Ακατάλληλα ρούχα για την εποχή
- Χαμηλή αυτοεκτίμηση
- Κακές κοινωνικές σχέσεις
- Άλυτα ιατρικά προβλήματα
- Κακή γλώσσα και επικοινωνιακές δεξιότητες για την ηλικία
- Καταναγκαστική κλοπή
- Χρήση ναρκωτικών ή αλκοόλ

Κοινωνικό ΕΚΑΒ

Όνοματεπώνυμο

Υπογραφή